

RUOKAVIRASTO

Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Marsi 2023

Luonnonmarjojen ja -sienten kauppaantulomäärät vuonna 2023

Kantar Agri Oy

3/2024

KANTAR

Sisältö

• <u>1 Tutkimuksen tavoite ja toteutus</u>	4	• <u>8 Luonnonmarjojen tuonti ja vienti</u>	43
• <u>2 Yhteenveto</u>	7	• <u>9 Varastointituki</u>	48
• <u>3 Luonnonmarjojen kauppantulomäärät</u>	15	• <u>10 Luonnonmarjojen kuvaus</u>	50
• <u>4 Luonnonsienten kauppantulomäärät</u>	23	• <u>11 Luonnonsienten kuvaus</u>	54
• <u>5 Hinnat ja poimintatulot</u>	30	• <u>12 Laatuseloste</u>	57
• <u>6 Luomuluonnonmarjat ja -sienet</u>	38	• <u>13 Liitteet</u>	60
• <u>7 Kotimaisten ja ulkomaisten poimijoiden poimintaosuus</u>	40		

---

1. Tutkimuksen tavoite ja toteutus

Tutkimuksen tavoite

- ✓ Tällä tutkimuksella on tarkoitus selvittää luonnonmarjojen ja –sienten kauppantulomäärät, poimijahinnat sekä poimintatulot.
- ✓ Tutkimusta on tehty vuodesta 1977 lähtien. Tutkimuksen toimeksiantaja on Ruokavirasto ja tekijänä on Kantar Agri Oy.
- ✓ Marsi-tutkimuksen tiedot raportoidaan koko maan lukuina ja alueittain. Suuralueet ovat: Lappi, Oulu-Kainuu, Itä-Suomi ja Länsi-Suomi. Ostoyritykset antavat myyntitiedot sen mukaisesti, miltä alueilta marjat tai sienet on poimittu. Yrityksillä voi olla ostoja useammalta suuralueelta. Näin saadaan alueittaista tietoa määristä ja satovaihteluista eri vuosina.
- ✓ Raportti ei kata kaikkea suoramyyntiä. Poimijat myyvät tuotteita suoraan kuluttajille, ravintoloille, leipomoille, suurtalouksille sekä yksityisille henkilöille, esim. turisteille. Vain osa torikaupasta on raportin luvuissa mukana. Facebook- ja Tori.fi -myynti on vallannut merkittävästi alaa. Kotitaloudet poimivat myös paljon luonnonmarjoja ja sieniä omiin tarpeisiin sekä sukulaisille ja tuttaville. Näitä määriä ei tässä tutkimuksessa selvitetä.
- ✓ Marsi-tutkimuksella kysytään myös luomuehdot täyttävien luonnonmarjojen ja –sienten myyntimääriä. Sertifioituja luomualueita on eniten Lapissa.
- ✓ Luomukeruualueeksi hyväksytään alueet, jossa ei ole käytetty viimeisten kolmen vuoden aikana kemiallisia lannoitteita eikä kasvinsuojeluaineita. Luomusäädöksissä on muitakin ehtoja, jotka edellyttävät valvontaa. Poimija ei juuri hyödy luomuna myytyjen marjojen hinnassa.
- ✓ Raportin piiriin kuuluvat myös Tullihallituksen ulkomaankauppatilaston luonnonmarjoja ja –sieniä koskevat tuonti- ja vientiluvut vuosilta 2017-2023.
- ✓ Mukana olevat marja- ja sienikauppaa harjoittavat yritykset ovat sekä suuria että pieniä. Joukossa on monien eri luonnonmarjojen ja luonnonsienten ostajia tai ne ovat keskittyneet ostamaan vain muutamia tuotteita.
- ✓ Tutkimuksessa kerätään myös tietoa poimijoiden saamista kilohinnoista ja poimintatuloista. Tiedot otetaan mukaan siinä vaiheessa, kun poimija myy tuotteensa eteenpäin. Poikkeuksena ovat isot yritykset, joilla on alihankkijoina yksityisiä ostajia tai kyläkauppiaita. Usein nämä yritykset ostavat vain mustikkaa ja puolukkaa. Silloin käytetään heidän tietojaan, edellyttäen, että hinnat eivät sisällä ostopalkkiota eivätkä arvonlisäveroa.
- ✓ Yritykset ostavat tuotteita myös toisilta yrityksiltä, jolloin tiedot saadaan kahteen kertaan. Pällekkäisyydet pyritään poistamaan.

Tutkimuksen toteutus

- ✓ Tutkimus toteutetaan sähköpostitse lähetettävien kyselylomakkeiden sekä puhelinhaastattelujen avulla.
- ✓ Sähköpostit lähetettiin marja- ja sienikauppaa harjoittaville yrittäjille lokakuussa ja tietojen kysely puhelimitse aloitettiin marraskuussa niiltä yrittäjiltä, jotka eivät olleet vielä vastanneet kyselyyn. Tiedonkeruu saatiin päätökseen helmikuussa ja laskennat valmistuivat maaliskuussa.
- ✓ Kyselyn otannassa on jo aiemmin mukana olleita marja- ja sienikauppayrityksiä, 65 kpl.
- ✓ Vastaustietoja saatiin kaikkiaan 58. Varsin monet yritykset eivät olleet harjoittaneet marja- tai sienikauppaa kyseisenä vuotena. Vastaustietojen kappalemäärää laski myös se, että useampi yritys on lopettanut toimintansa tai on tapahtunut yritysjärjestelyjä. Lisäksi moni merkittävä toimija ei eri syistä antanut tietoja vuonna 2023.
- ✓ Ostotietoja on tämän raportin luvuissa mukana 38 yritykseltä. Tiedot jakautuivat alueellisesti: Lappi 6, Oulu-Kainuu 10, Itä-Suomi 12 ja Länsi-Suomi 10 yritystä.
- ✓ Marsi-tiedustelussa eivät ole mukana kaikki luonnonmarja- ja sienikauppaa harjoittavat yritykset, mutta otannassa pyritään pitämään merkittävimmät. Sen avulla saadaan hyvin tietoa vuosittaisesta sadosta ja satovaihteluista eri alueilla.
- ✓ Luonnonmarjojen ja -sienten myyntitulot ovat poimijalle verottomia, mutta ostoyritys lisää alv:n tuotteen hintaan myydessään sen eteenpäin.
- ✓ Jos tuotetta on jatkokäsitelty, esim. poimija myy tuotteen pakastettuna, niin se on verollista myyntiä. Hintaan lisätty arvonlisävero muuttaa oleellisesti tuotteen kilohintaa. Tämän tilaston kilohinnat ovat poimijoiden saamia hintoja, ja ne eivät sisällä ostajapalkkioita eivätkä arvonlisäveroa.
- ✓ Luonnonmarjojen ja -sienten kerääminen kuuluu jokaistenoikeuden piiriin ja oikeuttaa poimimaan tiettyjen sääntöjen puitteissa metsistä ja soilta sekä myyntiin että kotitarpeiksi. Poimija ei maksa myymistään marjoista ja sienistä arvonlisäveroa, mutta tuotteiden ostaja joutuu maksamaan arvonlisäveroa myydessään tuotteen eteenpäin.
- ✓ Viljellyt marjat ovat puutarhamarjoja ja niiden myyntiluvut eivät ole mukana tässä raportissa.
- ✓ Sertifioituja luomukeruualueita on eniten Lapissa.

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

---

2. Yhteenveto

Yhteenveto 1

- ✓ Kaupallisesti tärkeimmät luonnonmarjat ovat mustikka, puolukka ja lakka. Vuoden 2023 oikukkaat sääolot, kuiva ja lämmin kesäkuu, ja paikoitellen viileähkö heinäkuu ja epätavallisen runsassateinen, mutta Itä- ja Pohjois-Suomessa erittäin lämmin elokuu vaikuttivat siihen, että sadosta muodostui monien tuotteiden osalta suurimmassa osassa maata keskinkertainen.
- ✓ **Mustikkasato** ei ollut edes keskinkertainen vuonna 2023, mutta aluekohtainen vaihtelu oli suurta kesän vaihtelevien sääolojen takia. Myyntiin mustikkaa tuli 4,0 milj. kg. Eniten mustikkaa tuli myyntiin Lapin alueelta, 2,0 milj. kg. Oulun-Kainuun alueelta poimittiin 0,79 milj. kg, Itä-Suomen 0,68 milj. kg ja Länsi-Suomen alueelta 0,60 milj. kg. Mustikasta maksettiin keskimäärin 1,40 €/kg (v. 2022 1,36 €/kg).
- ✓ **Puolukkasato** oli kohtalainen vuonna 2023. Satoa huononsivat joillakin alueilla vaihtelevat sääolot. Myyntiin puolukkaa kerättiin 5,2 milj. kg. Eniten puolukkaa kerättiin myyntiin Länsi-Suomesta, 3,1 milj. kg, Oulun-Kainuun alueelta 1,5 milj. kg ja Itä-Suomesta 0,49 milj. kg. Vähiten puolukkaa kerättiin myyntiin Lapin alueella: 2,9 tn. Puolukkakilosta maksettiin 0,86 €/kg (v. 2022 0,85 €/kg).
- ✓ **Lakkasato** oli keskinkertainen vuonna 2023. Lakan laatu oli hyvä. Myyntilakkaa kerättiin 81 tn. Parhaat lakkasuot ovat Lapin alueella ja sieltä kerätyn myyntilakan osuus oli 91 % vuonna 2023. Oulun-Kainuun alueen osuus oli 2 %. Lakan kilohinta oli 8,82 €/kg (v. 2022 6,55 €/kg).
- ✓ **Muiden luonnonmarjojen** kaupallinen merkitys on päämarjoihin verrattuna vähäinen. Muista luonnonmarjoista eniten kerättiin myyntiin variksenmarjaa ja karpaloo lähinnä Itä- ja Pohjois-Suomen soilta. Kaikkien päämarjojen kilohinnat nousivat. Eniten nousi lakan kilohinta. Vähäisiä määriä poimittiin myyntiin myös pihlajanmarjaa ja tyrniä.
- ✓ **Sienisato** vaihtelee aina paikallisesti. Vuonna 2023 se vaihteli erityisen suuresti alueittain ja lajeittain. Kuiva alkukesä, sateinen loppukesä ja lämmin alkusyksy johtivat siihen, että sientä löytyi metsistä äärimmäisen vaihtelevasti. Keski- ja Pohjois-Suomessa sienisato oli hyvä. Pohjois-Karjalan **herkkutattisato** oli huono: kuivuus heikensi satoa. Tämän kaupallisesti tärkeimmän sienen sato oli kuitenkin huonoa sienivuotta 2022 suurempi (100 tn vs vajaat 41 tn).
- ✓ Rouskuista valmistetaan lähinnä suolasientä. Haaparousku on tärkein rousku. Haaparouskua tuli myyntiin peräti 35 tn, samoin suppilovahveroa. Korvasienisato oli tavanomaista pienempi, 5,0 tn. Keltavahverosato oli erinomainen, 85 tn. Kaikkien kaupallisesti tärkeimpien luonnonsienten kilohinnat laskivat edellisvuodesta. Eniten laski keltavahveron kilohinta. Vähäisiä määriä kerättiin myyntiin myös lampaankäpää, typäskäpää, mustatorvisientä ja kangasrouskua.

Yhteenveto 2

- ✓ Eri syistä johtuen tuli ulkomaalaisia poimijoita Suomeen marjayritysten kutsumina vain puolet viimevuotisesta (runsaat 2000 vs runsaat 4000). Suurin osa poimijoista oli thaimaalaisia ja loput ukrainalaisia.
- ✓ Ulkomaalaisten poimijoiden panos marjojen ja sienten kauppantulossa on merkittävä. Luonnonmarjoista oli viime vuonna noin 87 % ulkomaisten poimijoiden keräämiä. Ilman ulkomailta tulleita poimijoita poimitut marja- ja sienimäärät jäisivät merkittävästi vähäisemmiksi.
- ✓ Vuonna 2023 koko maassa **luomukeruualueita** oli runsaat 6,9 milj. ha. Eniten sertifioituja luomukeruualueita on Lapin läänissä. Luomumustikkaa kerättiin vuonna 2023 myyntiin kaikkiaan 2,5 milj. kg (4,3 milj.kg v. 2022). Luomupuolukan määrä aleni alle puoleen ja luomulakan määrä noin neljäsosaan viimevuotisesta.
- ✓ Lähes kaikki luomumustikat ja -puolukat tulivat myyntiin roskaisena. Yritykset ostivat lähes samalla kilohinnalla sekä tavallisen roskaisen että roskaisen luomumarjan.
- ✓ Kaikesta poimitusta mustikasta lähes 99 % ja puolukasta yli 96 % tuli myyntiin roskaisena. Nyt roskaisesta mustikasta maksettiin 1,36 ja puolukasta 0,81 euron kilohintoja.
- ✓ **Poimintatuloja** luonnonmarjoista kertyi yhteensä 10,9 milj. euroa. Edellisen vuoden vastaava luku oli 21,6 milj. euroa, joten vähennystä oli 10,7 milj. euroa. Mustikan poimintatulot olivat 5,6 milj. euroa, puolukan 4,4 ja lakan 0,71 milj. euroa.
- ✓ Alueellisesti tarkasteltuna luonnonmarjatulo-osuus muodostui seuraavasti: Länsi-Suomi 31,9 %, Lappi 30,7 %, Oulun-Kainuun alue 22 % ja Itä-Suomi 15,4 %. Lapissa tulot kertyivät lähinnä mustikasta ja lakasta ja Länsi-Suomessa puolukasta ja mustikasta.
- ✓ Luonnonsienistä kertyi viime vuonna poimintatuloja yhteensä 1,0 milj. euroa (0,49 milj. euroa v. 2022). Herkkutatin osuus oli tästä vajaat 0,28 milj. euroa, keltavahveron 0,45 milj. euroa. Itä-Suomen osuus sienten poimintatuloista oli 83,4 %.
- ✓ **Varastointitukea** hakeneiden yritysten hyväksytyt tuotekilot olivat yhteensä vajaat 13,8 milj. kg (v. 2022 vajaat 7,0 milj. kg). Puolukan osuus oli 7,4 milj. kg ja mustikan osuus 6,2 milj. kg.
- ✓ Tullin **ulkomaankauppatilaston** mukaan vuoden 2023 aikana tuoreena viedyn mustikan määrä oli 6,0 tn Viroon. Vienti jäädytettynä oli 2,9 milj. kg. Tärkeimmät **vientimaat** jäädytetyllä mustikalla olivat Japani (1,3 milj. kg) ja Ruotsi (0,84 milj. kg). Tuorepuolukan vientiä oli 0,48 milj. kg. Suurin osa vietiin Norjaan.
- ✓ Jäädytetyn mustikan **tuonti** oli 2,9 milj. kg, josta 2,6 milj. kg tuotiin Ruotsista, 0,11 milj. kg Ukrainasta ja 90 tn Virosta.

Sammanfattning 1

- ✓ De kommersiellt viktigaste naturbären är blåbär, lingon och hjortron. Årets 2023 nyckfulla väderförhållanden, torr och varm juni, ställvis sval juli månad och ovanligt regnig, men i östra och norra Finland mycket varm augusti månad påverkade att många produkter hade en genomsnittlig skörd i största delen av landet.
- ✓ **Blåbärsskörden** var inte ens genomsnittlig år 2023, men på grund av omväxlande väderförhållanden varierade den betydligt mellan olika områden. 4,0 milj. kg blåbär plockades för försäljning. Mest blåbär plockades i Lappland, 2,0 milj. kg. I Uleåborg-Kajanaland-området plockades 0,79 milj. kg, i östra Finland 0,68 milj. kg och i västra Finland 0,60 milj. kg. Plockarpriset för blåbär var i genomsnitt 1,40 €/kg (1,36 €/kg år 2022).
- ✓ **Lingonskörden** var på sina ställen måttlig år 2023. Skörden försämrades ställvis av omväxlande väderförhållanden. 5,2 milj. kg lingon plockades för försäljning. Mest lingon plockades i västra Finland, 3,1 milj. kg, i Uleåborg-Kajanaland-området 1,5 milj. kg och i östra Finland 0,49 milj. kg. Minst lingon för försäljning plockades i Lapplandsområdet: antalet lingon hamnade på 2,9 tn. Plockarpriset för lingon var 0,86 €/kg (0,85 €/kg år 2022).
- ✓ **Hjortronskörden** var genomsnittlig år 2023. Kvaliteten på hjortronen var bra. 81 ton hjortron plockades för försäljning. De bästa hjortronmyrarna finns i Lapplandsområdet, där man plockade 91 % av allt hjortron för försäljning år 2023. Uleåborg-Kajanaland-områdets andel var 2 %. Plockarpriset för hjortron var 8,82 €/kg (6,55 €/kg år 2022).
- ✓ **Andra naturbär** har liten kommersiell betydelse jämfört med huvudbären. Av övriga naturbär plockades det huvudsakligen på myrarna i östra och norra Finland kråkbär och tranbär för försäljning. Kilopriset för alla huvudbär steg. Mest steg priset på hjortron. Små mängder rönnbär och havtorn plockades också för försäljning.
- ✓ **Svampskörden** är alltid lokal. År 2023 varierade den betydligt mycket beroende på region och svampart. Den torra försommaren, den regniga sensommaren och den varma förhösten ledde till att det fanns ytterligt omväxlande mängder av svamp i skogen. Skörden av **karljohanssvamp** i Norra Karelen var dålig: torkan minskade skörden. Skörden för den här kommersiellt viktigaste svampen var ändå bättre än föregående år som var ett dåligt svampår (100 ton vs. knappt 41 ton).
- ✓ Riska används främst för att göra insaltad svamp. Skogsrisika är den viktigaste riskan. Även 35 ton skogsrisika samt trattkantarell plockades för försäljning. Vårens murkelskörd var mindre än vanligt, 5,0 ton. Kantarellskörden var utmärkt, 85 ton. Kilopriset på alla kommersiellt viktigaste natursvamp sjönk från föregående år. Mest sjönk kilopriset på kantarell. Mindre mängder fårticka, brödticka, pepparriska och svart trumpetsvamp plockades också.

Sammanfattning 2

- ✓ På grund av olika skäl hade antalet utländska plockare som företag inom bärbranschen lyckats kalla in minskat med hälften jämfört med antalet föregående år (drygt 2000 vs drygt 4000). De flesta plockarna var thailändare och resten var ukrainare.
- ✓ De utländska plockarna har stor betydelse när det gäller att öka försäljningsmängderna. Mer tas tillvara och färre bär och svampar blir kvar i skogarna. 87 % av naturbärens plockades av utländska plockare år 2023. Om bären och svamparna plockades av inhemska plockare skulle mängderna bli betydligt mindre.
- ✓ I hela Finland fanns det drygt 6,9 milj. ha **ekologiska** plockområden år 2023. Flest certifierade ekologiska plockområden finns i Lappland. Totalt 2,5 milj. kg ekologiskt blåbär plockades för försäljning under 2023 (4,3 milj. kg år 2022). Mängden ekologiskt lingon var mindre än hälften och ekologiskt hjortron mindre en fjärdedel av föregående års nivå.
- ✓ Nästan alla ekologiska blåbär och lingon levererades till försäljning orensade. Företagen köpte både orensade vanliga bär och orensade ekologiska bär till nästan samma kilopris.
- ✓ Mer än 99 % av alla plockade blåbär och mer än 96 % lingonen levererades till försäljning orensade. Nu betalade man 1,36 euro/kg för orensade blåbär och 0,81 €/kg för orensade lingon.
- ✓ **Plockningsintäkterna** för naturbär uppgick till totalt 10,9 milj. euro. Motsvarande siffra år 2022 var 21,6 milj. euro, vilket innebär en sänkning på 10,7 milj. euro. Plockningsintäkterna för blåbär var 5,6 milj. euro, för lingon 4,4 milj. och för hjortron 0,71 milj. euro.
- ✓ Regionalt sett fördelades intäkterna från naturbär enligt följande: västra Finland 31,9 %, Lappland 30,7 %, Uleåborg-Kajanaland-området 22 % och östra Finland 15,4 %. I Lappland kom intäkterna främst från blåbär och hjortron och i västra Finland kom de från lingon och blåbär.
- ✓ Plockningsintäkterna för natursvamp uppgick till totalt 1,0 milj. euro (0,49 milj. euro år 2022). Karljohanssvamp stod för 0,28 milj. euro och kantarell för 0,45 milj. euro. Östra Finlands andel av svampplockningsintäkterna var 83,4 %.
- ✓ De godkända produktkilona för företag som ansökt om **lagringsstöd** uppgick till totalt knappt 13,8 milj. kg (knappt 7,0 milj. kg år 2022). Andelen lingon var 7,4 milj. kg och blåbär 6,2 milj. kg.
- ✓ Enligt Tullens **utlandshandelsstatistik** var mängden exporterade färska blåbär 6,0 ton under 2023 till Estland. Mängden exporterade frysta blåbär var 2,9 milj. kg. De viktigaste **exportländerna** för frysta blåbär var Japan (1,3 milj. kg) och Sverige (0,84 milj. kg). Exporten av färsk lingon var 0,48 milj. kg. Nästan allt exporterades till Norge.
- ✓ **Importen** av frysta blåbär var 2,9 milj. kg, varav 2,6 milj. kg importerades från Sverige, 0,11 milj. kg från Ukraina och 90 ton från Estland.

Luonnonmarjojen ja -sienten kauppantulomäärät ja poimintatulot alueittain 2023

Koko maa

Poimintatulot: 11,89 milj. €

(muutos: -46 %)

Kauppantulomäärä: 9,57 milj. kg

(muutos: -47 %)

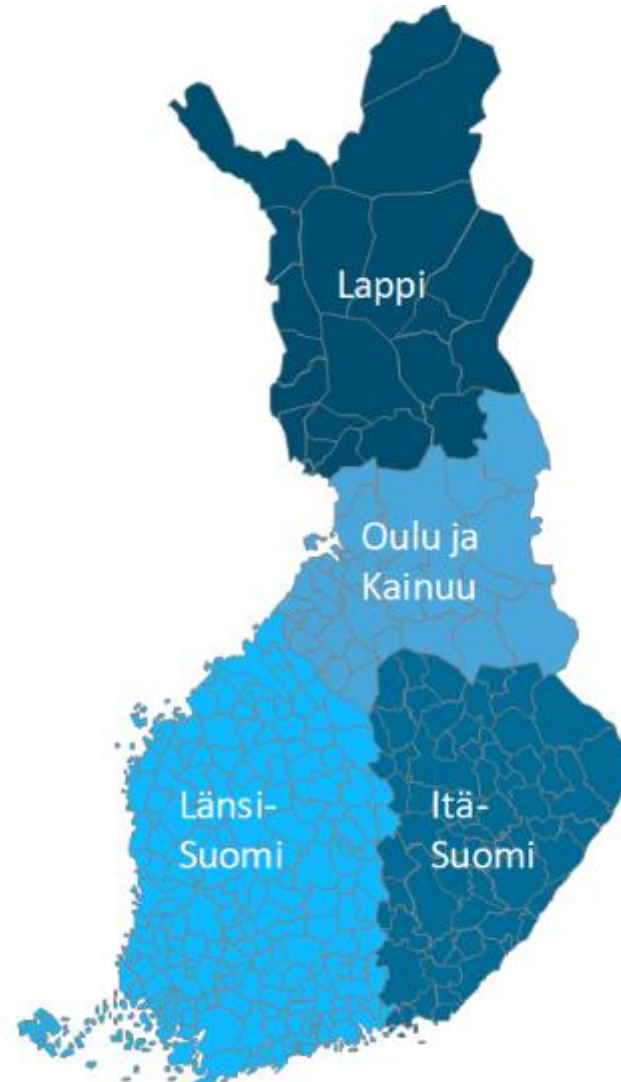
Länsi-Suomi

Poimintatulot: 3,60 milj. €

(muutos: -57 %)

Kauppantulomäärä: 3,74 milj. kg

(muutos: -55 %)

Lappi

Poimintatulot: 3,34 milj. €

(muutos: -42 %)

Kauppantulomäärä: 2,09 milj. kg

(muutos: -47 %)

Oulu-Kainuu

Poimintatulot: 2,44 milj. €

(muutos: -43 %)

Kauppantulomäärä: 2,33 milj. kg

(muutos: -27 %)

Itä-Suomi

Poimintatulot: 2,51 milj. €

(muutos: -30 %)

Kauppantulomäärä: 1,42 milj. kg

(muutos: -47 %)

Marjojen ja sienien kauppantulomäärät, poimintatulot sekä kilohinnat 2023 (hinnat ilman alv:a)

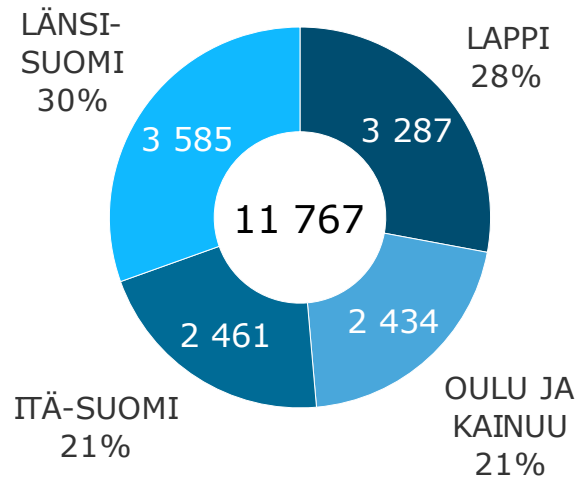
2023	LAPPI			OULU + KAINUU			ITÄ-SUOMI			LÄNSI-SUOMI			KOKO MAA		
	1 000 kg	1 000 €	€/kg	1 000 kg	1 000 €	€/kg	1 000 kg	1 000 €	€/kg	1 000 kg	1 000 €	€/kg	1 000 kg	1 000 €	€/kg
LUONNONMARJAT															
Mustikka	1 977,2	2 646,2	1,34	768,4	1 048,6	1,36	676,7	1 062,8	1,57	595,4	862,1	1,45	4 017,6	5 619,6	1,40
Puolukka	2,9	4,0	1,39	1 545,1	1 323,3	0,86	493,0	509,3	1,03	3 111,3	2 589,4	0,83	5 152,3	4 426,1	0,86
Lakka	73,5	636,6	8,66	1,7	19,7	11,88	5,3	54,1	10,14	-	-	-	80,5	710,4	8,82
MUUT MARJAT, josta	...	...	...	0,8	2,8	9,36	10,2	51,9	12,05	3,8	19,6	11,17	47,8	122,4	2,56
<i>Pihlajanmarja</i>	-	-	-	...	...	...	-	-	-	...	...	...	...	...	...
<i>Variksenmarja</i>	...	...	...	-	-	-	-	-	-	-	-	-	...	...	...
<i>Karpalo</i>	...	...	...	...	...	...	9,9	49,9	5,05	3,8	19,4	5,17	14,4	72,4	5,01
<i>Mesimarja</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Metsävadelma</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Tyrni</i>	-	-	-	-	-	-	...	...	...	-	-	-	...	...	...
YHTEENSÄ	2 087	3 335		2 316	2 394		1 185	1 678		3 710	3 471		9 298	10 878	
%		31 %			22 %			15 %			32 %			100 %	
LUONNONSIENET															
Keltavahvero	-	-	-	...	...	...	73,8	382,7	5,18	9,7	61,6	6,35	84,8	450,7	5,32
Herkkutatit	-	-	-	...	...	...	97,2	272,4	2,80	-	-	-	99,4	275,7	2,77
Haaparusku	-	-	-	...	...	...	32,5	88,0	2,71	-	-	-	34,8	94,8	2,73
Kangarusku	-	-	-	...	...	...	...	...	...	-	-	-	...	...	...
Karvarousku	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Suppilovahvero	-	-	-	...	...	...	9,1	37,3	4,08	...	...	...	35,4	117,3	3,31
Korvasieni	-	-	-	...	...	...	3,6	8,9	2,50	-	-	-	5,0	11,9	2,35
Mustatorvisieni	-	-	-	...	...	...	-	-	-	...	...	...	...	...	...
Lampaankääpä	-	-	-	-	-	-	...	...	...	-	-	-	...	...	...
Muut sienet	-	-	-	...	...	...	-	-	-	-	-	-	...	...	...
YHTEENSÄ	-	-		-	-		216	789		10	62		259	950	
%		0 %			3 %			83 %			13 %			100 %	
LUONNONMARJAT JA SIENET YHT.															
YHTEENSÄ	2 087	3 335		2 327	2 426		1 415	2 512		3 743	3 605		9 572	11 878	
%		28 %			20 %			21 %			30 %			100 %	

... alle 3 toimijaa
- ei kauppantuloa

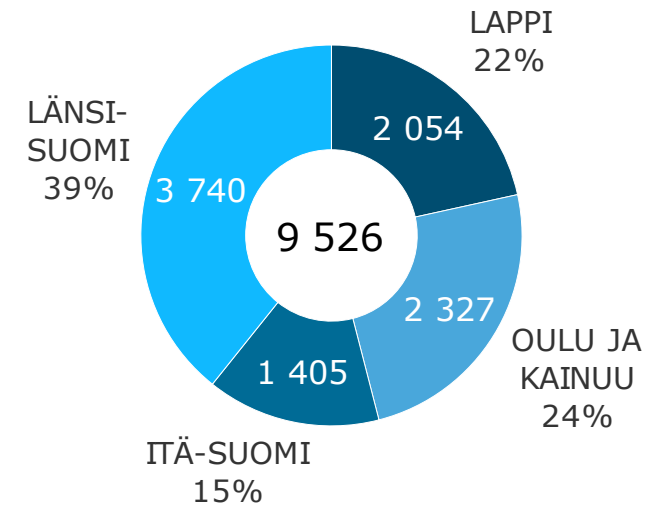

Luonnonmarjojen* ja -sienten kauppantulomäärät ja poimintatulot alueittain 2023

Marjojen ja sienten poimintatulot 2023, 1000€

Marjojen ja sienten kauppantulomäärät 2023, 1000kg

*Luonnonmarjoista mustikka, puolukka ja lakka

---

3. Luonnonmarjojen kauppaantulomäärät

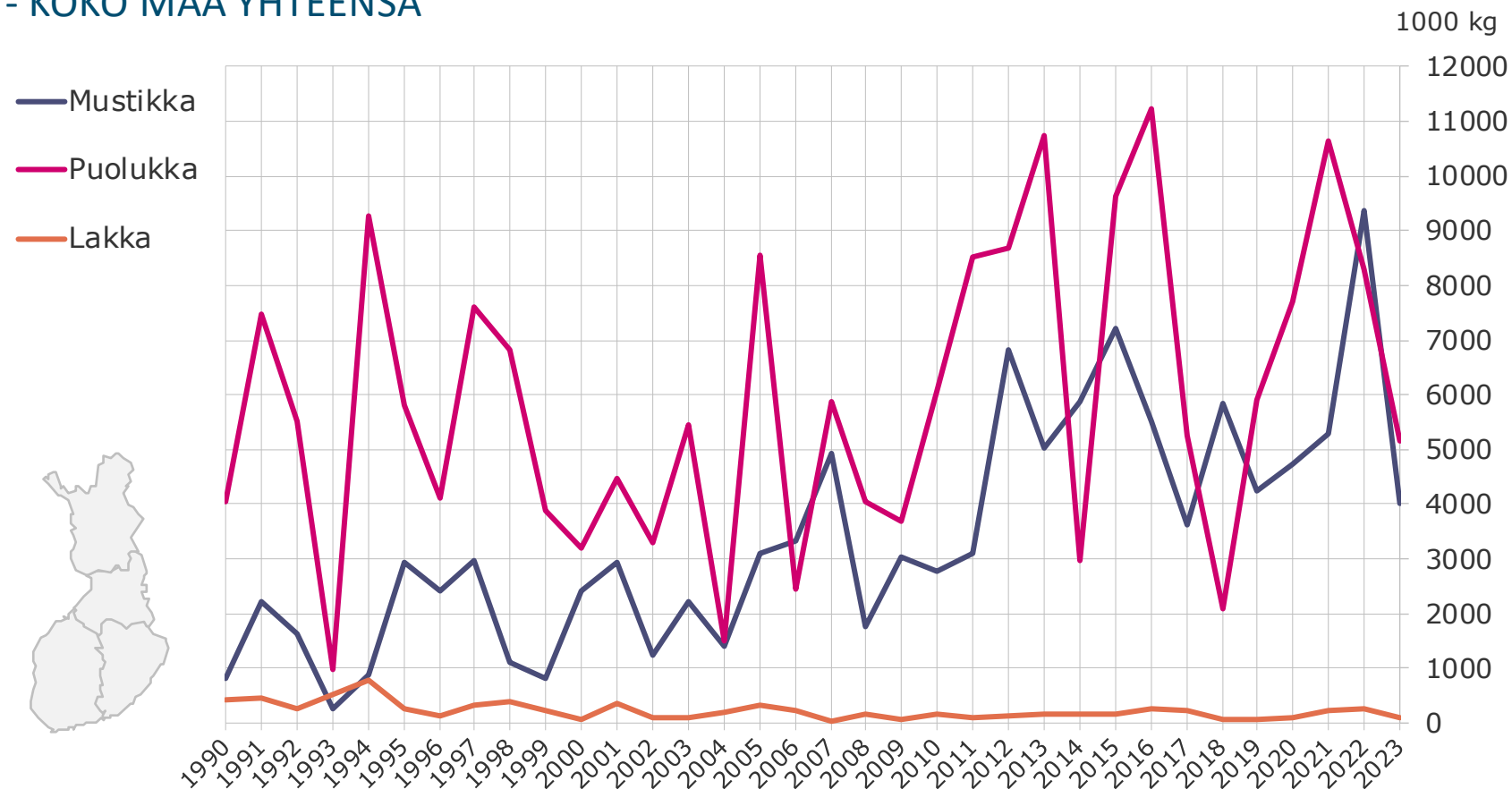

Kauppantulomäärän kehitys

Luonnonmarjojen kauppantulomäärät

- KOKO MAA YHTEENSÄ

KANTAR Kantar Agri Oy

Luonnonmarjojen kauppantulomäärät suuralueittain 2010-2023

Mustikka	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000kg	1000 kg	1000 kg
LÄNSI-SUOMI	109,8	780,3	10,1	720,2	39,1	1447,6	186,5	433,2	114,7	2045,3	504,3	594,0	3043,7	595,4
ITÄ-SUOMI	8,5	662,2	3718,8	1610,6	433,5	3610,0	1422,7	1054,1	1335,6	1204,2	2560,6	1068,0	1594,3	676,7
OULU+KAINUU	978,5	1103,7	1466,2	744,8	2375,3	1238,7	1557,5	1091,9	920,5	475,1	950,2	1007,0	1729,4	768,4
LAPPI	1683,1	556,2	1621,8	1932,6	3018,4	903,5	2344,9	1038,0	3484,1	514,2	720,5	2622,5	2992,9	1977,2
KOKO MAA	2779,9	3102,4	6816,8	5008,2	5866,3	7199,8	5511,7	3617,1	5854,9	4238,8	4735,7	5291,5	9360,3	4017,6

Puolukka	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000kg	1000 kg	1000 kg
LÄNSI-SUOMI	2457,7	3303,0	628,7	5604,5	404,8	5043,7	5481,0	2043,6	1019,8	3252,7	4276,4	5931,1	5219,8	3111,3
ITÄ-SUOMI	9,0	145,9	4601,0	2490,1	181,0	2982,0	2194,4	1382,9	740,0	1521,7	1759,8	3030,9	956,0	493,0
OULU+KAINUU	1555,4	4540,0	2815,8	1535,5	1425,4	1575,7	2430,3	1511,2	221,7	1117,9	1672,5	1588,4	1372,5	1545,1
LAPPI	2035,1	539,9	622,2	1116,3	969,7	13,9	1134,6	305,7	94,1	20,5	6,4	100,2	746,7	2,9
KOKO MAA	6057,2	8528,8	8667,8	10746,4	2980,9	9615,2	11240,3	5243,4	2075,6	5912,8	7715,0	10650,7	8295,0	5152,3

Lakka	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000kg	1000 kg	1000 kg
LÄNSI-SUOMI	0,3	0,3	0,3	0,7	0,0	0,1	0,4	0,2	0,0	0,2	0,7	...	...	0,0
ITÄ-SUOMI	1,2	0,0	3,3	1,7	0,3	3,7	0,5	12,9	0,4	4,7	2,4	0,8	15,9	5,3
OULU+KAINUU	16,5	17,4	17,7	1,6	4,0	20,4	28,5	16,4	2,1	5,4	60,5	61,4	59,8	1,7
LAPPI	134,1	82,6	90,8	141,9	157,6	136,1	218,4	192,1	70,5	54,0	29,9	169,2	192,9	73,5
KOKO MAA	152,2	100,4	112,0	145,9	161,9	160,3	247,8	221,5	73,0	64,3	93,5	231,6	268,7	80,5

... alle 3 toimijaa

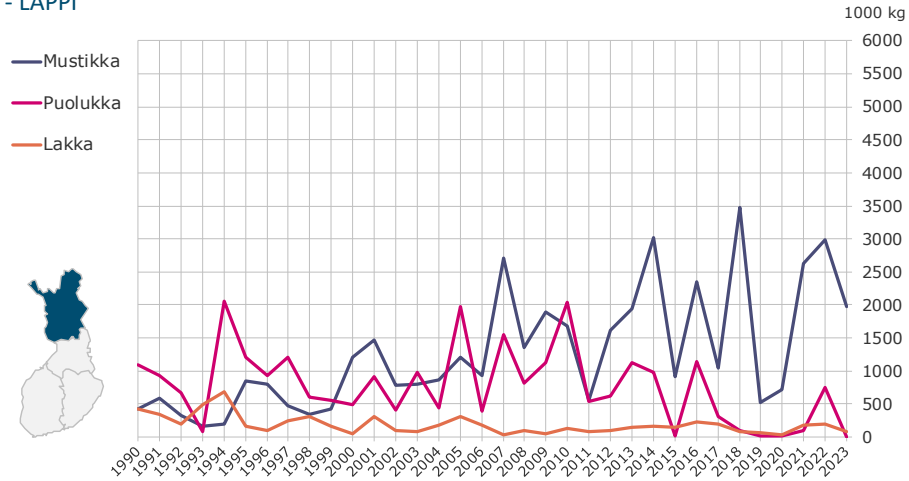
*Muiden marjojen tarkemmat tiedot liitteessä

Luonnonmarjojen kauppantulomäärät - suuralueittain

Luonnonmarjojen kauppantulomäärät

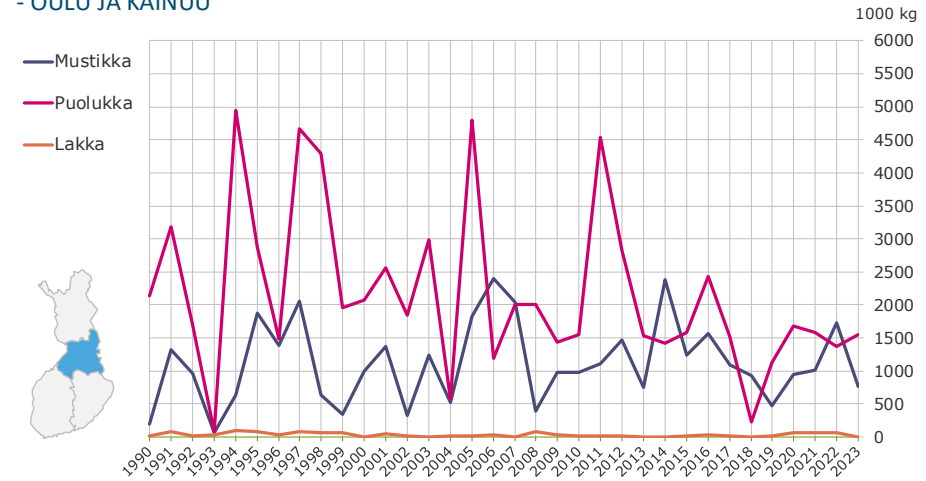
- LAPPI

KANTAR Kantar Agri Oy

Luonnonmarjojen kauppantulomäärät

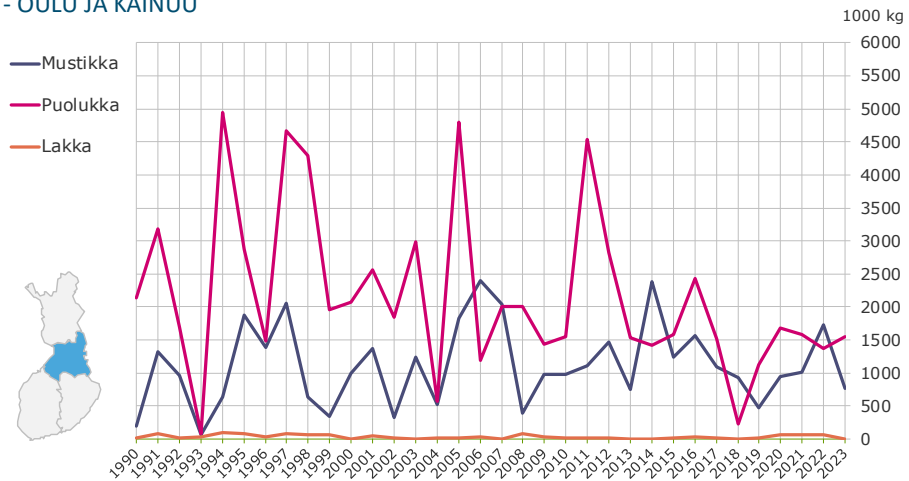
- OULU JA KAINUU

KANTAR Kantar Agri Oy

Luonnonmarjojen kauppantulomäärät

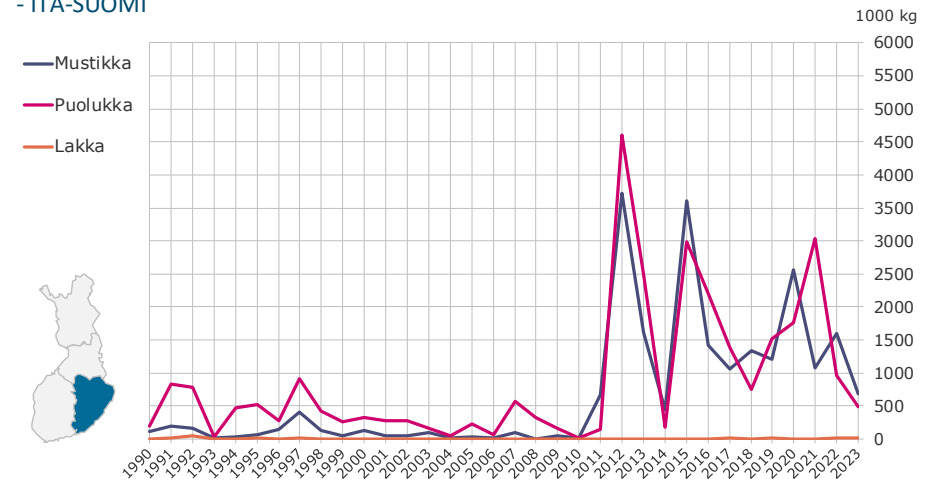
- OULU JA KAINUU

KANTAR Kantar Agri Oy

Luonnonmarjojen kauppantulomäärät

- ITÄ-SUOMI

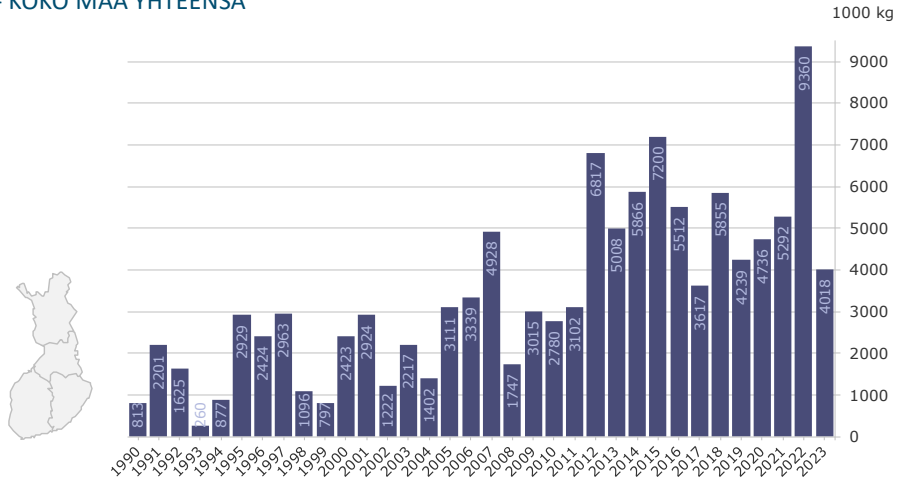

KANTAR Kantar Agri Oy

Mustikan kauppaantulomäärät

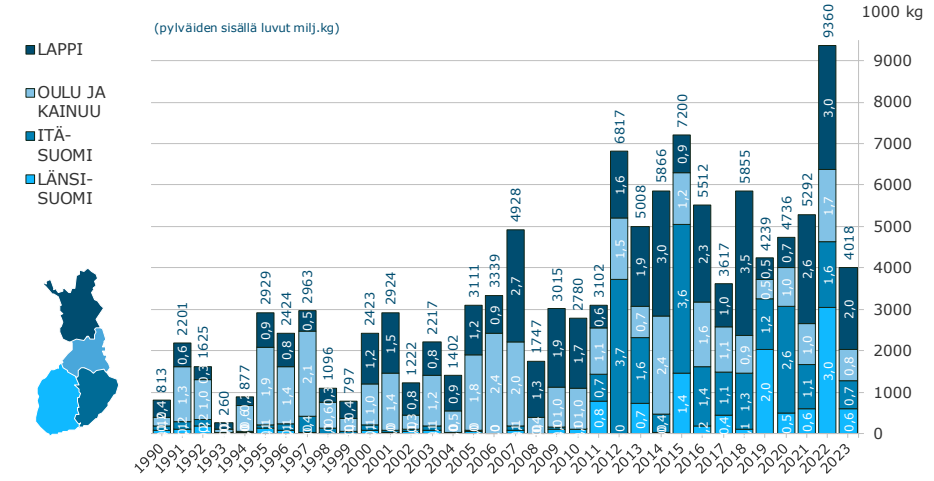

Mustikan kauppaantulomäärät
- KOKO MAA YHTEENSÄ

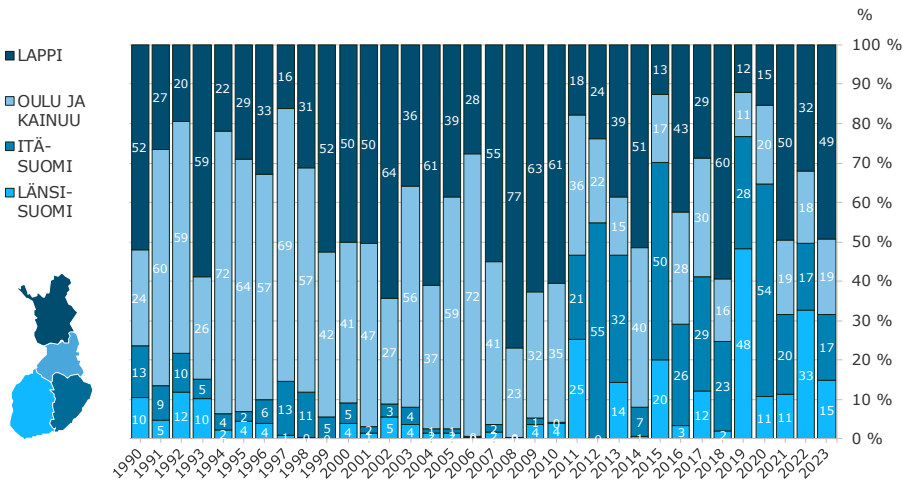
KANTAR Kantar Agri Oy

Mustikan kauppaantulomäärät

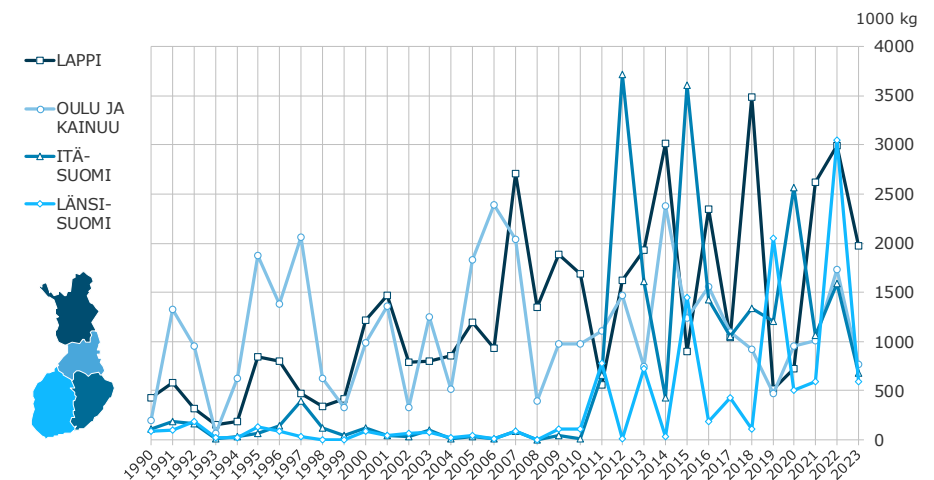
KANTAR Kantar Agri Oy

Mustikan kauppaantulomäärät

KANTAR Kantar Agri Oy

Mustikan kauppaantulomäärät

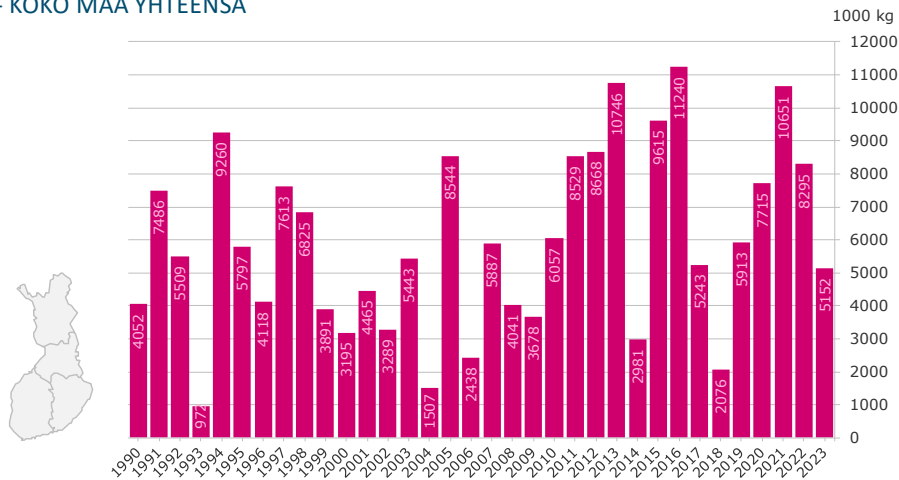
KANTAR Kantar Agri Oy

Puolukan kauppantulomäärät

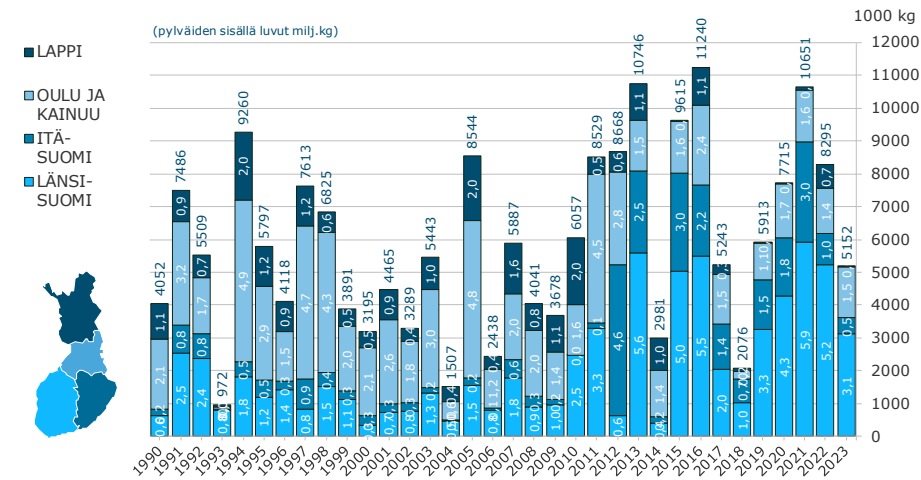
Puolukan kauppantulomäärät

- KOKO MAA YHTEENSÄ

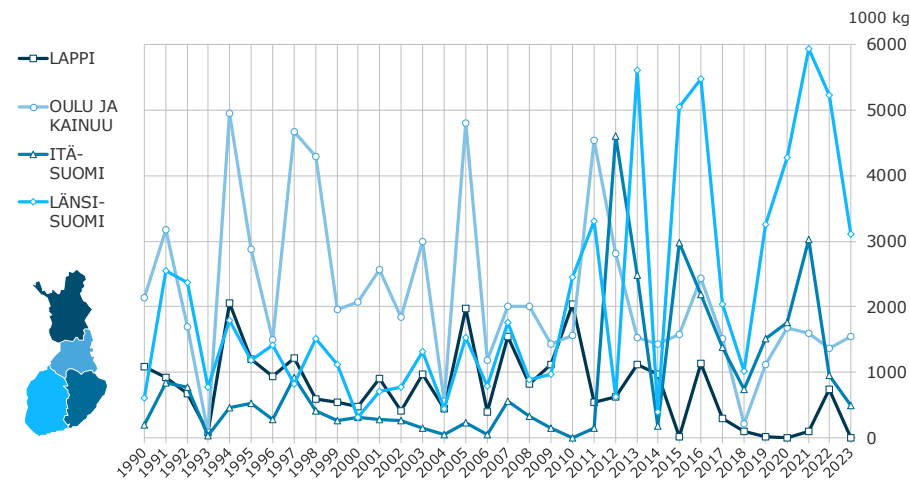
KANTAR Kantar Agri Oy

Puolukan kauppantulomäärät

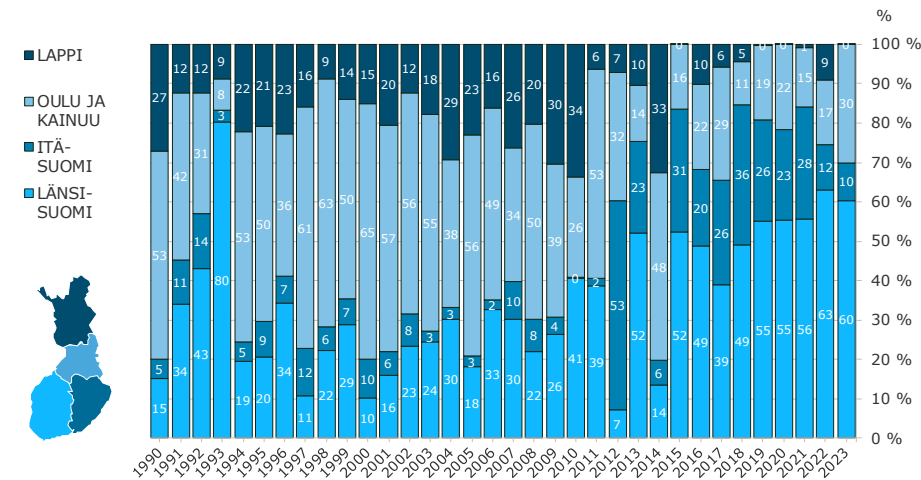
KANTAR Kantar Agri Oy

Puolukan kauppantulomäärät

KANTAR Kantar Agri Oy

Puolukan kauppantulomäärät

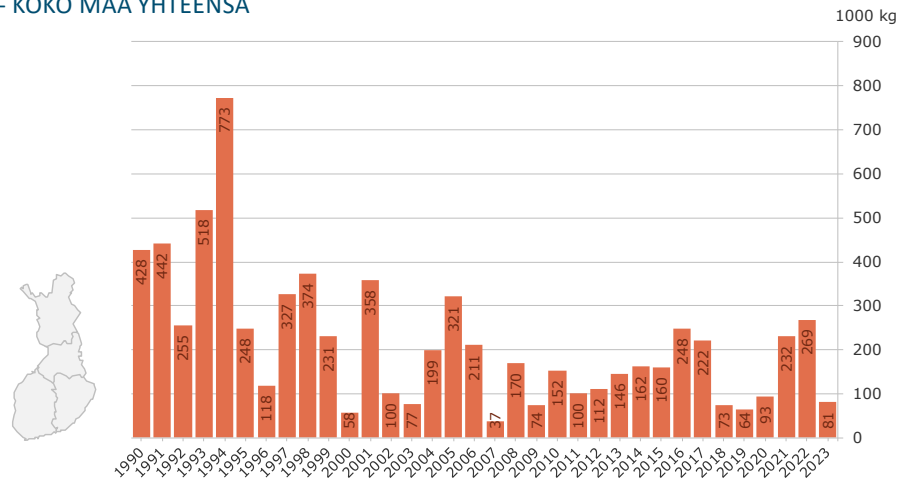
KANTAR Kantar Agri Oy

Lakan kauppaantulomäärät

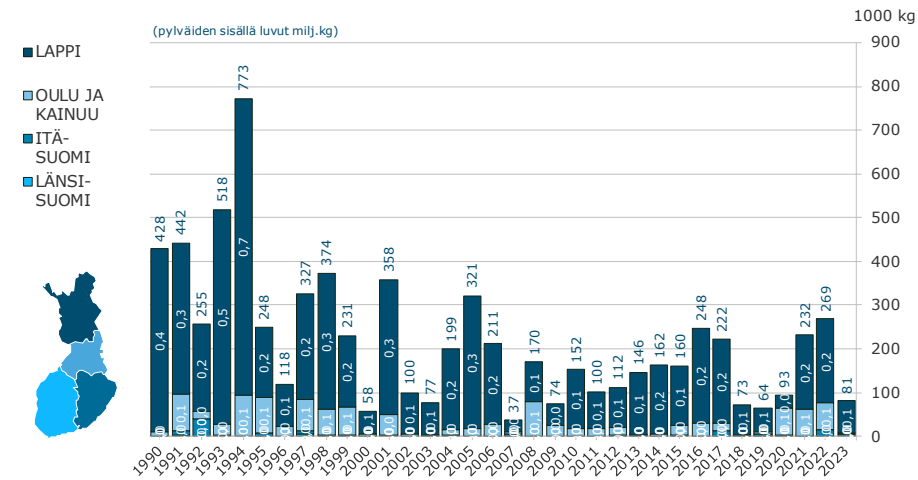
Lakan kauppaantulomäärät

- KOKO MAA YHTEENSÄ

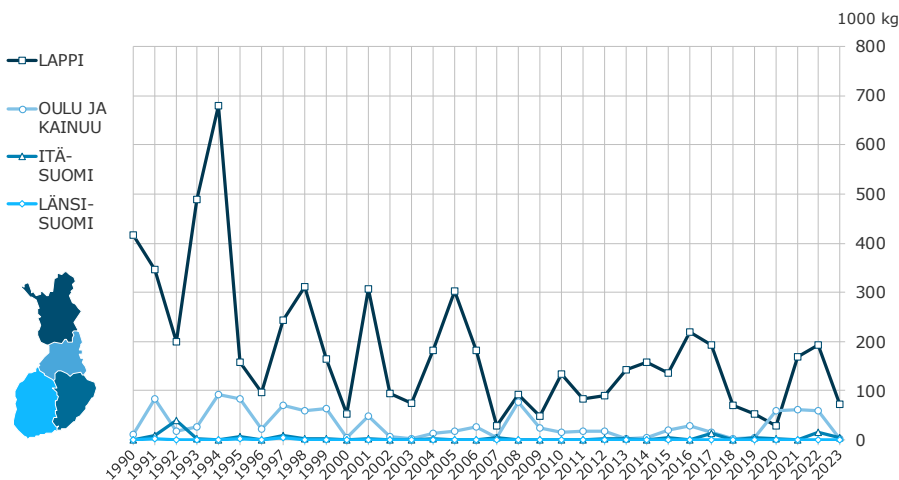
KANTAR Kantar Agri Oy

Lakan kauppaantulomäärät

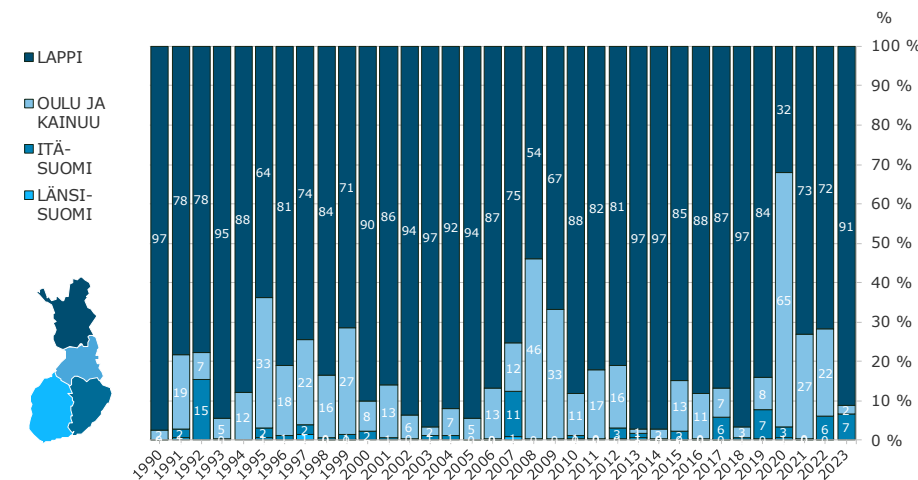
KANTAR Kantar Agri Oy

Lakan kauppaantulomäärät

KANTAR Kantar Agri Oy

Lakan kauppaantulomäärät

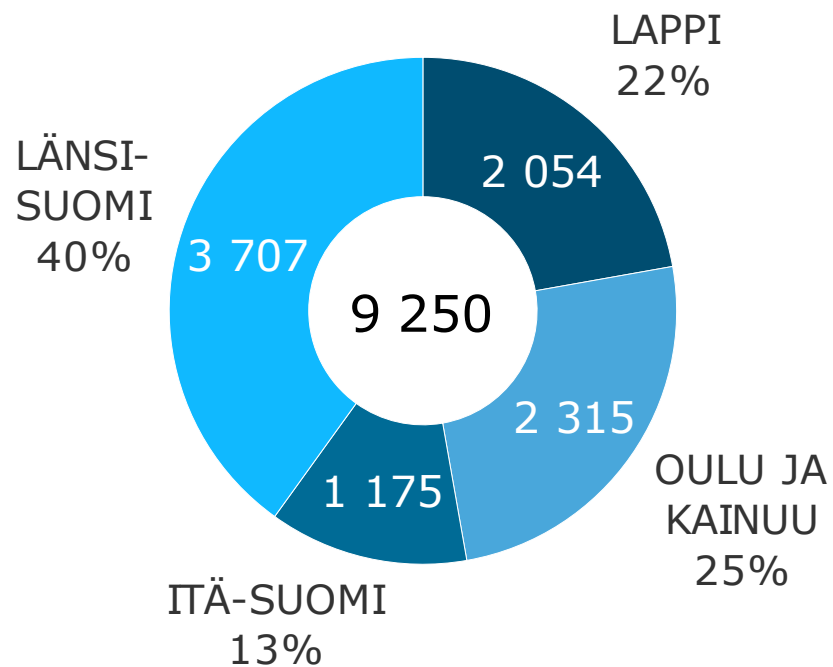

KANTAR Kantar Agri Oy

Luonnonmarjojen* kauppantulo alueittain 2023

Marjojen kauppantulomäärät 2023, 1000kg

*Luonnonmarjoista mustikka, puolukka ja lakka

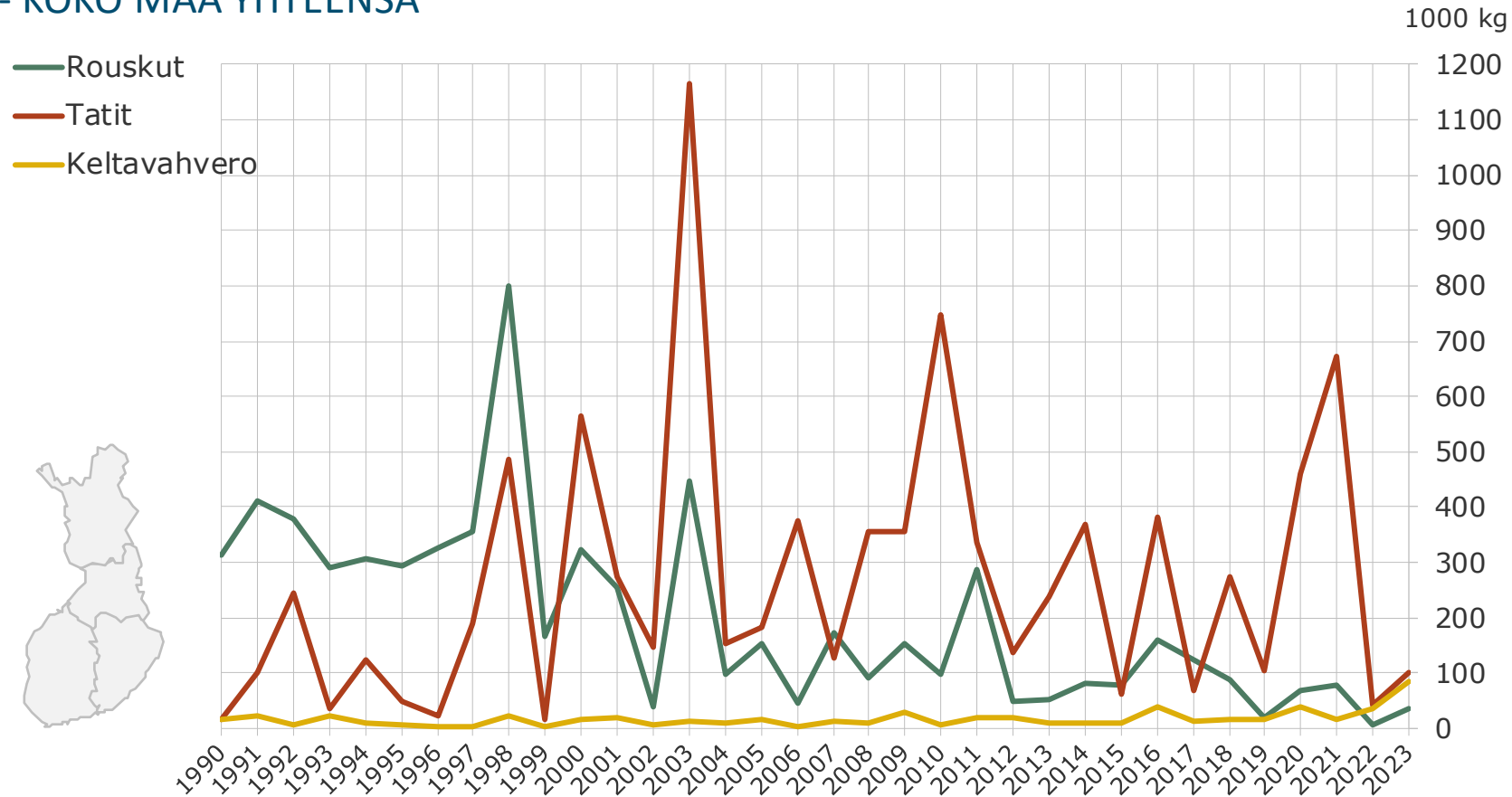
4. Luonnonsienten kauppaantulomäärät

Luonnonsienten kauppantulomäärät

- KOKO MAA YHTEENSÄ

KANTAR Kantar Agri Oy

Luonnonsientien kauppantulomäärät suuralueittain 2010-2023

Keltavahvero	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg
LÄNSI-SUOMI	3,7	7,8	0,1	2,6	2,5	4,5	6,6	1,0	0,6	0,2	2,0	1,6	...	9,7
ITÄ-SUOMI	0,9	11,1	17,1	7,8	7,7	5,0	31,9	10,9	15,0	16,2	36,7	13,2	32,7	73,8
OULU+KAINUU	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1	0,7	0,2	0,3	0,2	0,7	0,5	...	...
LAPPI	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	...
KOKO MAA	4,7	19,1	17,3	10,5	10,3	9,7	39,2	12,1	15,9	16,5	39,3	15,2	35,9	84,8

Tatit	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg
LÄNSI-SUOMI	60,0	0,0	5,0	10,0	67,4	0,0	10,0	0,0	0,0	28,1	0,0	0,0	0,0	...
ITÄ-SUOMI	595,3	312,5	130,7	221,3	251,4	61,5	361,1	66,0	267,7	21,2	451,7	665,3	40,4	97,2
OULU+KAINUU	92,0	24,5	0,0	6,8	34,7	0,1	11,5	0,6	7,2	53,9	8,8	7,1	...	...
LAPPI	0,3	0,0	0,0	0,0	15,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
KOKO MAA	747,5	337,0	135,7	238,2	369,1	61,6	382,7	66,6	274,9	103,2	460,5	672,4	40,7	99,4

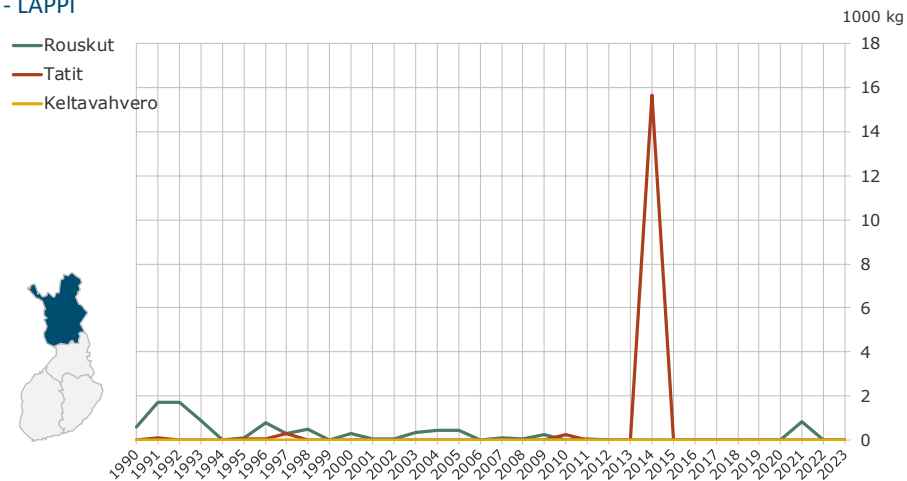
Rouskut	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg
LÄNSI-SUOMI	20,2	17,7	8,3	20,0	16,0	6,9	22,5	1,4	4,7	3,8	2,6	4,1	...	...
ITÄ-SUOMI	78,0	267,0	41,3	30,6	65,6	64,5	127,7	112,9	74,7	13,6	59,2	70,1	1,1	32,5
OULU+KAINUU	0,4	0,5	0,0	0,0	0,3	5,9	9,4	8,0	8,2	0,8	4,7	3,9	1,5	...
LAPPI	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	...	0,0	0,0
KOKO MAA	98,6	285,3	49,6	50,5	81,9	77,2	159,6	122,2	87,6	18,3	66,5	78,9	5,5	35,4

Luonnonsientien kauppantulomäärät - suuralueittain

Luonnonsientien kauppantulomäärät

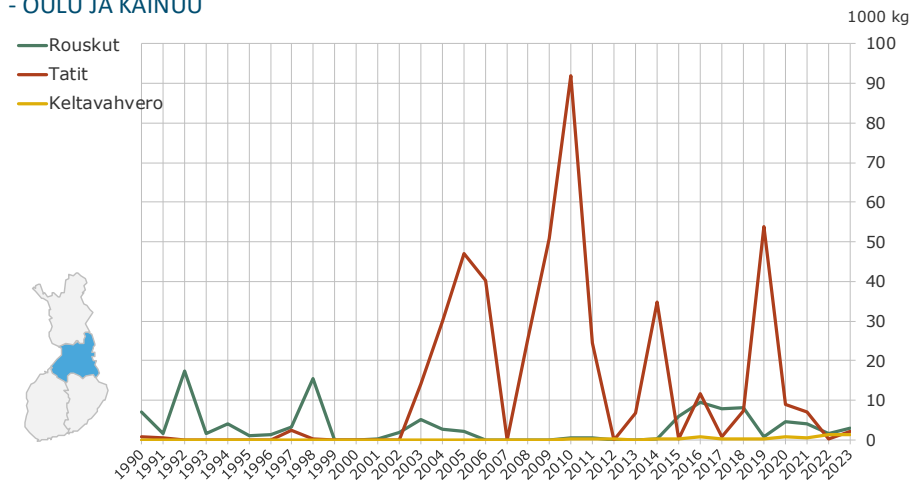
- LAPPI

KANTAR Kantar Agri Oy

Luonnonsientien kauppantulomäärät

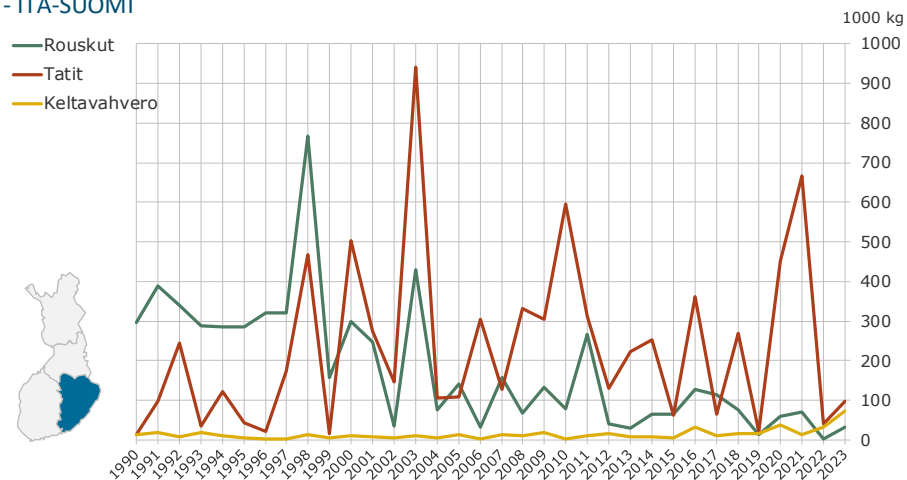
- OULU JA KAINUU

KANTAR Kantar Agri Oy

Luonnonsientien kauppantulomäärät

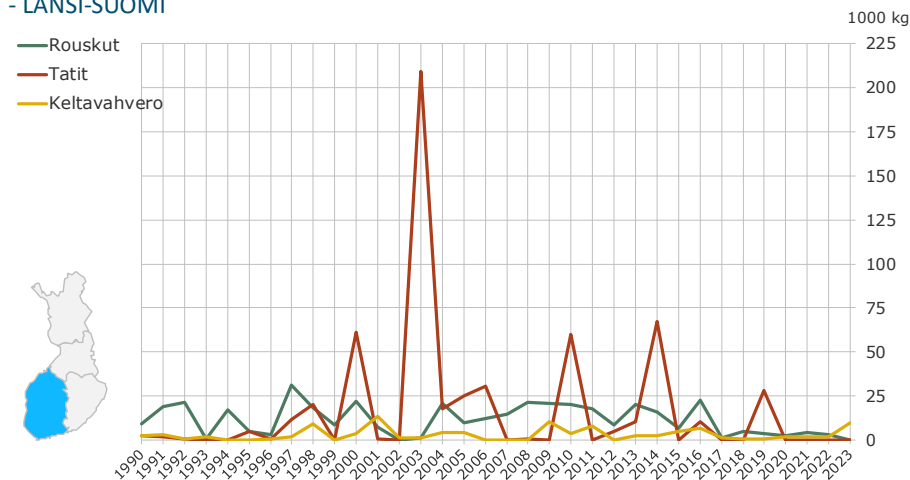
- ITÄ-SUOMI

KANTAR Kantar Agri Oy

Luonnonsientien kauppantulomäärät

- LÄNSI-SUOMI

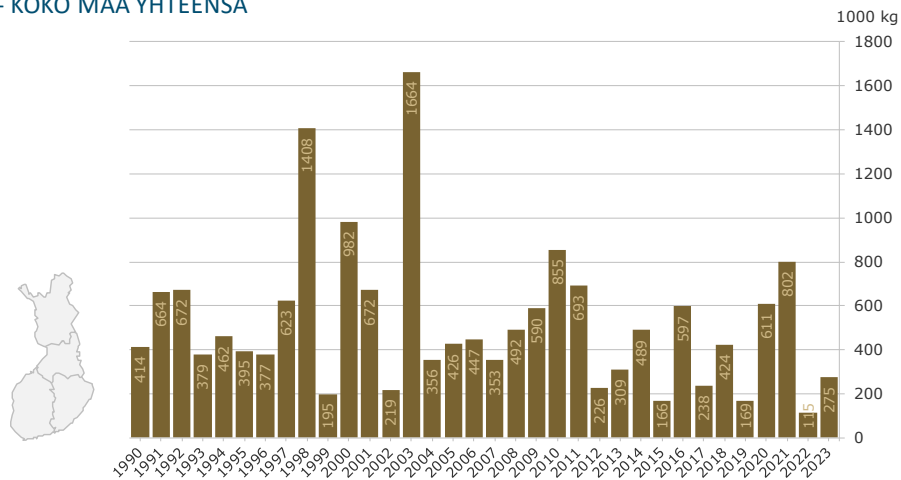
KANTAR Kantar Agri Oy

Luonnonsienten kauppantulomäärät - sienilajeittain

Luonnonsienten kauppantulomäärät

- KOKO MAA YHTEENSÄ

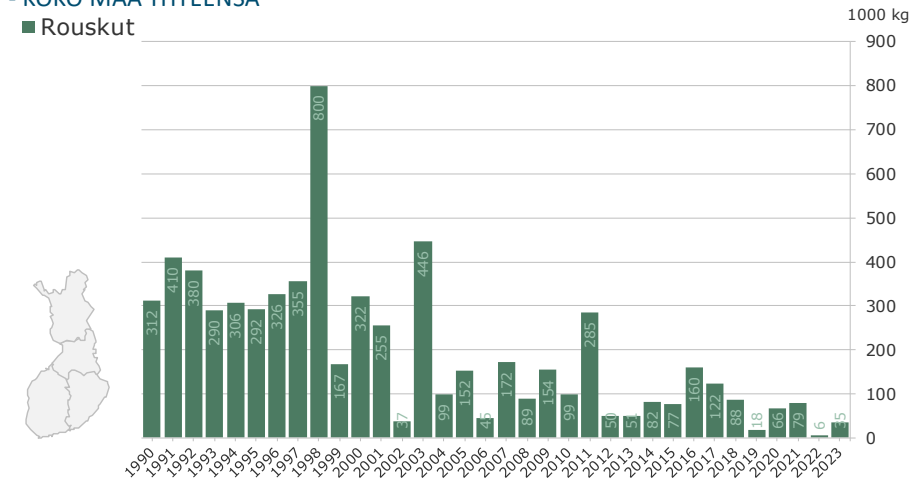

KANTAR Kantar Agri Oy

Luonnonsienten kauppantulomäärät

- KOKO MAA YHTEENSÄ

■ Rouskut

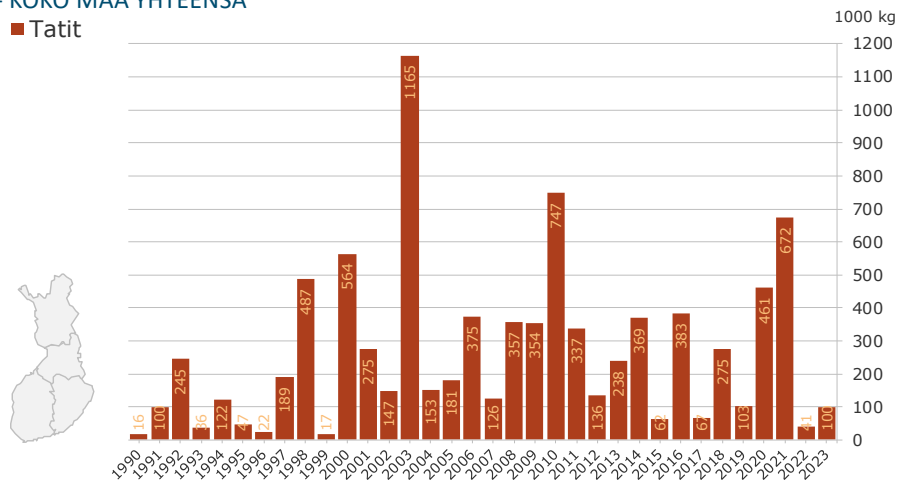

KANTAR Kantar Agri Oy

Luonnonsienten kauppantulomäärät

- KOKO MAA YHTEENSÄ

■ Tatit

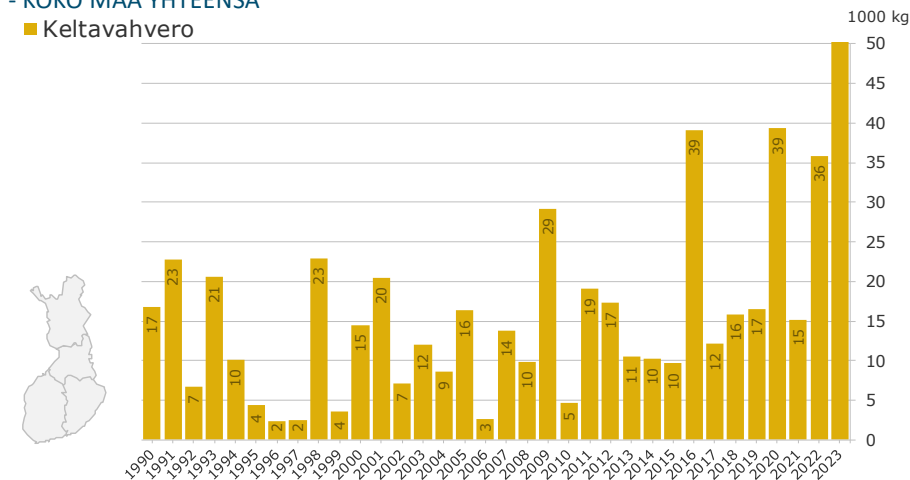

KANTAR Kantar Agri Oy

Luonnonsienten kauppantulomäärät

- KOKO MAA YHTEENSÄ

■ Keltavahvero

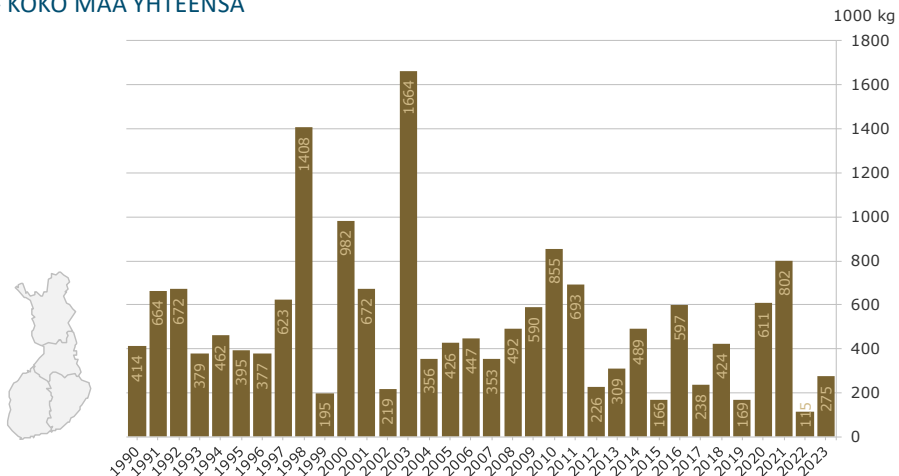
KANTAR Kantar Agri Oy

Luonnonsienten kauppantulomäärät

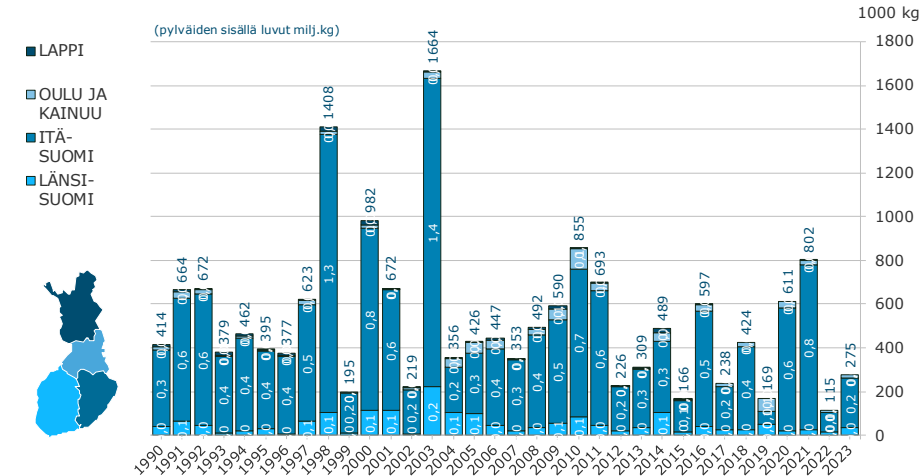
Luonnonsienten kauppantulomäärät

- KOKO MAA YHTEENSÄ

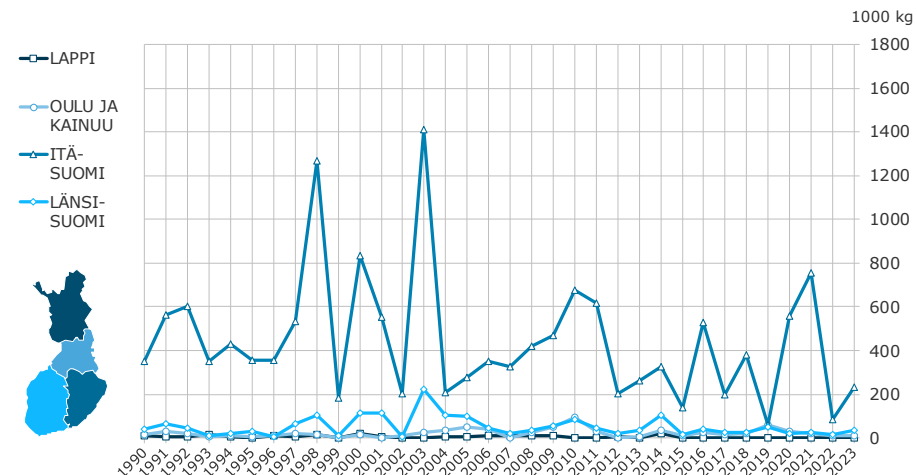
KANTAR Kantar Agri Oy

Luonnonsienten kauppantulomäärät

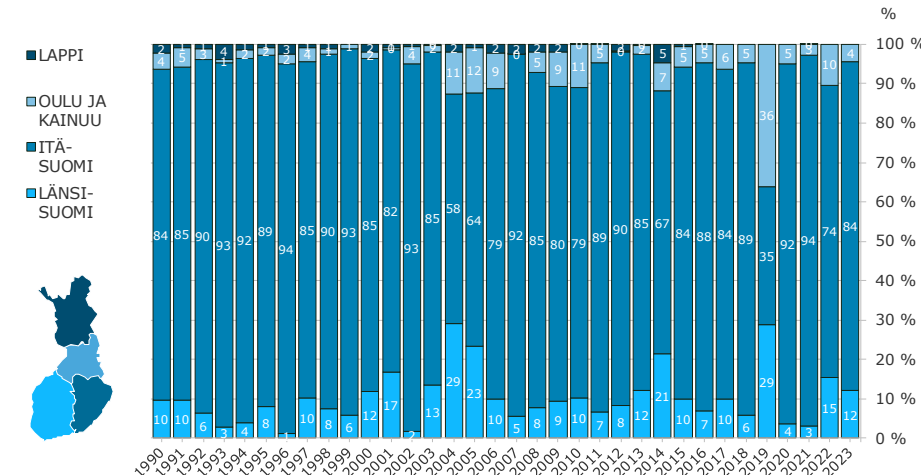
KANTAR Kantar Agri Oy

Luonnonsienten kauppantulomäärät

KANTAR Kantar Agri Oy

Luonnonsienten kauppantulomäärät

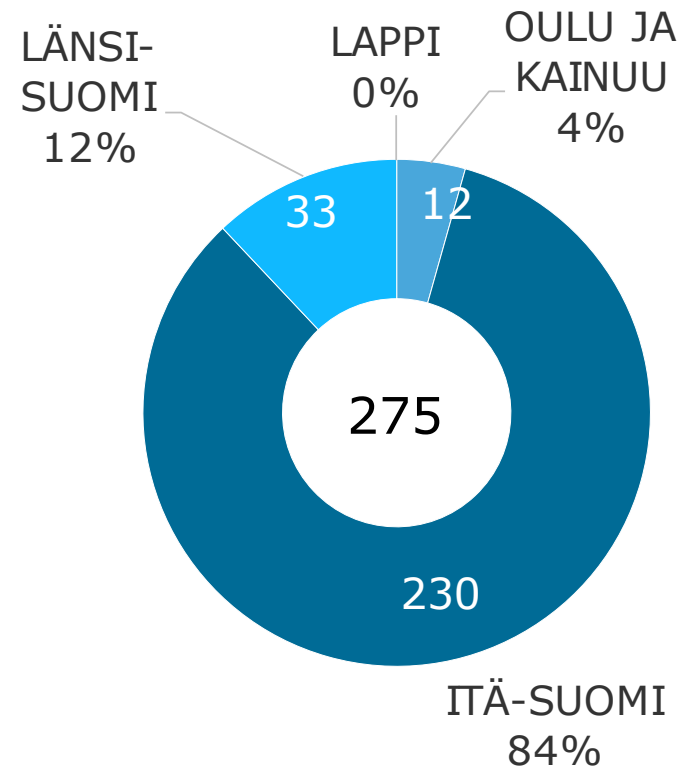

KANTAR Kantar Agri Oy

Luonnonsienten kauppantulo alueittain 2023

Sienten kauppantulomäärät 2023, 1000kg

---

5. Hinnat ja poimintatulo

Luonnonmarjojen hinnat 2010-2023 €/kg

Mustikka	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	€/kg	€/kg	€/kg	€/kg	€/kg	€/kg	€/kg	€/kg	€/kg	€/kg	€/kg	€/kg	€/kg	€/kg
LÄNSI-SUOMI	1,88	2,51	3,13	1,50	3,06	1,31	1,40	2,05	2,19	2,06	2,12	1,84	1,34	1,45
ITÄ-SUOMI	4,06	2,45	1,79	1,51	2,14	1,35	1,19	1,81	1,89	1,94	2,03	2,00	1,40	1,57
OULU+KAINUU	1,46	2,28	1,68	1,46	1,67	1,36	1,11	1,75	1,86	1,89	2,06	1,86	1,44	1,36
LAPPI	1,65	2,49	1,88	1,48	1,67	1,28	1,19	1,80	1,85	2,16	2,03	1,77	1,32	1,34
KOKO MAA	1,60	2,41	1,79	1,49	1,71	1,33	1,17	1,82	1,87	2,02	2,05	1,84	1,36	1,40

Puolukka	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	€/kg	€/kg	€/kg	€/kg	€/kg	€/kg	€/kg	€/kg	€/kg	€/kg	€/kg	€/kg	€/kg	€/kg
LÄNSI-SUOMI	1,30	1,50	1,59	1,12	1,17	1,10	0,91	0,91	1,56	1,33	1,05	0,85	0,82	0,83
ITÄ-SUOMI	3,12	1,81	1,31	1,21	1,49	1,07	0,89	0,86	1,49	1,37	1,14	0,90	0,94	1,03
OULU+KAINUU	1,23	1,54	1,29	1,22	0,88	1,00	0,81	0,87	1,69	1,34	1,07	0,96	0,94	0,86
LAPPI	1,44	1,54	1,41	1,18	0,87	1,03	0,84	0,92	1,72	1,73	1,28	0,82	0,80	1,39
KOKO MAA	1,33	1,53	1,33	1,16	0,95	1,07	0,88	0,88	1,56	1,35	1,07	0,88	0,85	0,86

Lakka	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	€/kg	€/kg	€/kg	€/kg	€/kg	€/kg	€/kg	€/kg	€/kg	€/kg	€/kg	€/kg	€/kg	€/kg
LÄNSI-SUOMI	13,33	11,28	13,92	10,86	15,00	10,91	10,02	8,15	...	...	11,88	...	...	...
ITÄ-SUOMI	10,46	14,83	12,21	12,02	12,32	9,86	12,53	7,87	12,40	10,23	11,98	12,11	2,03	10,14
OULU+KAINUU	7,80	9,52	12,30	11,02	12,81	9,64	8,32	6,99	14,56	11,43	9,89	8,71	7,27	11,88
LAPPI	8,37	10,09	13,08	8,56	12,06	8,90	7,39	6,67	10,36	10,24	10,35	7,01	6,29	8,66
KOKO MAA	8,33	10,00	12,93	8,64	12,08	9,01	7,51	6,77	10,49	10,35	10,10	7,48	6,26	8,82

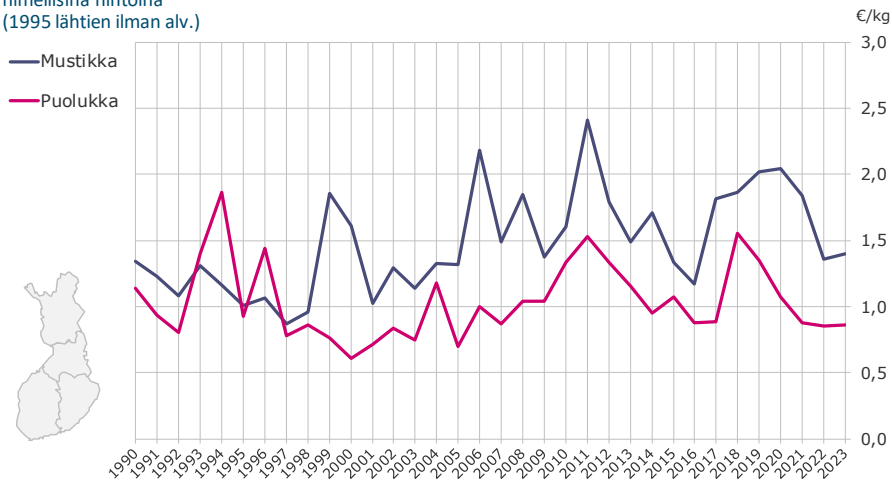
...) vähäinen määrä/tietoa ei julkisteta

Luonnonmarjojen hinnat

Luonnonmarjojen painotetut hinnat

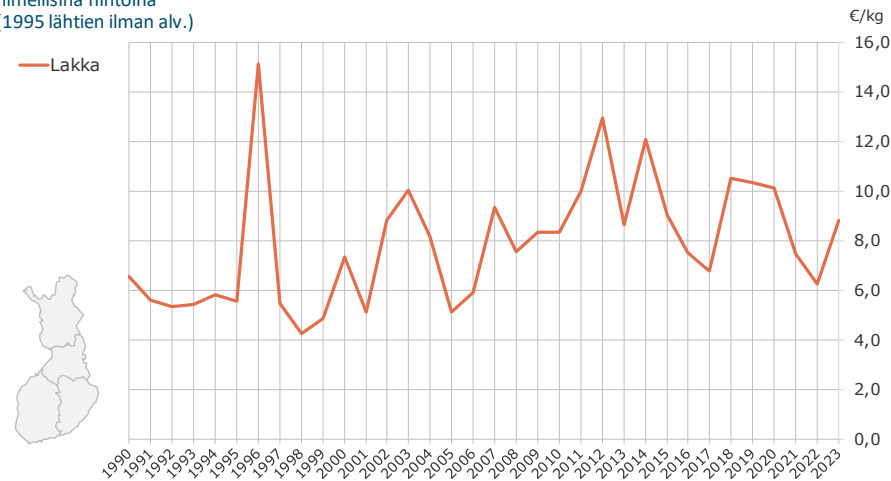
nimellisinä hintoina
(1995 lähtien ilman alv.)

KANTAR Kantar Agri Oy

Luonnonmarjojen painotetut hinnat

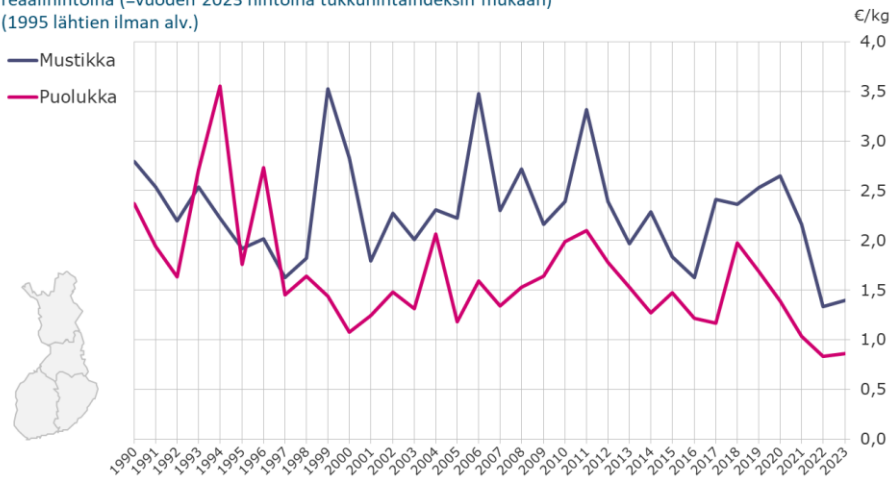
nimellisinä hintoina
(1995 lähtien ilman alv.)

KANTAR Kantar Agri Oy

Luonnonmarjojen painotetut hinnat

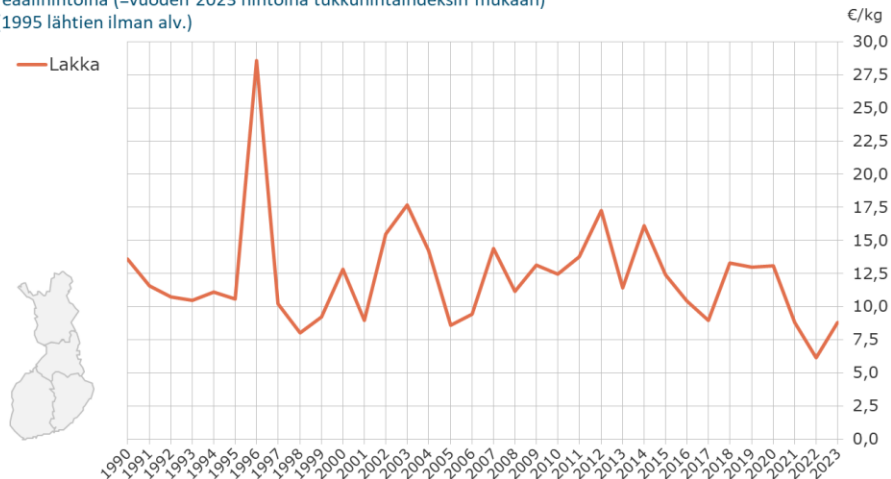
reaalihintoina (=vuoden 2023 hintoina tukkuhintaindeksin mukaan)
(1995 lähtien ilman alv.)

KANTAR Kantar Agri Oy

Luonnonmarjojen painotetut hinnat

reaalihintoina (=vuoden 2023 hintoina tukkuhintaindeksin mukaan)
(1995 lähtien ilman alv.)

KANTAR Kantar Agri Oy

Luonnonsientien hinnat 2010-2023 €/kg

Keltavahvero	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	€/kg	€/kg	€/kg	€/kg	€/kg	€/kg	€/kg	€/kg	€/kg	€/kg	€/kg	€/kg	€/kg	€/kg
LÄNSI-SUOMI	6,19	7,94	10,00	8,13	7,61	7,58	4,39	6,22	8,11	...	6,49	8,76	...	6,35
ITÄ-SUOMI	8,31	5,24	5,29	5,49	5,95	6,16	4,36	5,39	5,50	6,15	5,47	6,36	6,52	5,18
OULU+KAINUU	9,00	10,00	8,00	10,00	9,00	6,74	6,00	7,00	9,05	...	...	...	...	...
LAPPI												-	-	-
KOKO MAA	6,70	6,39	5,34	6,17	6,38	6,83	4,39	5,49	5,66	6,20	5,54	6,64	6,72	5,32

Tatit	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	€/kg	€/kg	€/kg	€/kg	€/kg	€/kg	€/kg	€/kg	€/kg	€/kg	€/kg	€/kg	€/kg	€/kg
LÄNSI-SUOMI	3,60		3,00	2,80	2,50		2,50	...	...	...		-	-	-
ITÄ-SUOMI	3,42	3,63	3,00	2,77	2,52	2,89	2,51	2,60	2,99	2,56	2,61	2,80	2,88	2,80
OULU+KAINUU	3,30	2,67		2,77	2,52	3,00	2,57	3,52	2,12	2,40	...	...	...	...
LAPPI	3,00				3,98							-	-	-
KOKO MAA	3,42	3,56	3,00	2,77	2,58	2,89	2,51	2,61	2,97	2,46	2,60	2,79	2,88	2,77

Rouskut	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	€/kg	€/kg	€/kg	€/kg	€/kg	€/kg	€/kg	€/kg	€/kg	€/kg	€/kg	€/kg	€/kg	€/kg
LÄNSI-SUOMI	3,08	2,39	3,04	2,08	2,26	2,43	1,86	2,11	3,24	3,38	...	2,97	...	...
ITÄ-SUOMI	1,08	1,82	1,26	1,59	1,45	1,86	1,95	1,76	1,80	2,70	2,20	2,09	1,66	2,71
OULU+KAINUU	2,50	2,53		3,85	2,50	2,78	2,29	2,39	1,76	...	...	...	...	...
LAPPI		2,32										...	-	-
KOKO MAA	1,49	1,85	1,55	1,79	1,61	1,98	1,96	1,81	1,87	2,84	2,31	2,13	2,64	2,77

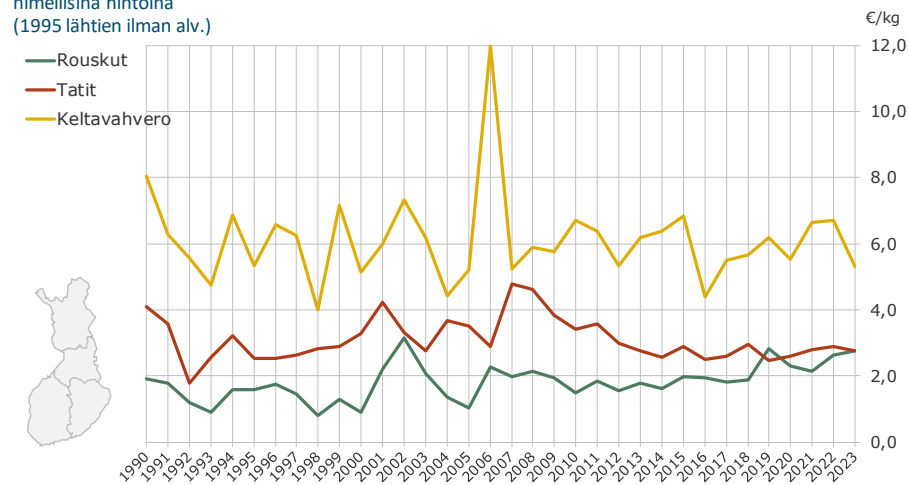
...) vähäinen määrä/tietoa ei julkisteta

Luonnonsientien hinnat

Luonnonsientien painotetut hinnat

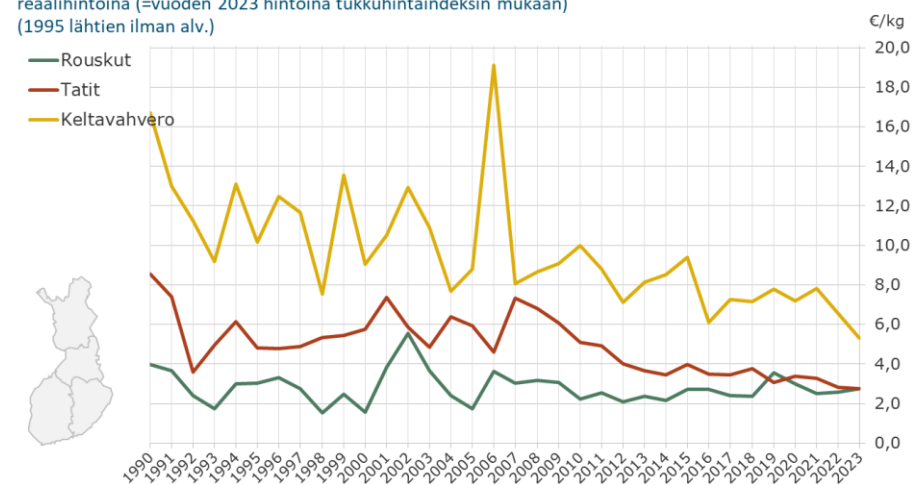
nimellisinä hintoina
(1995 lähtien ilman alv.)

KANTAR Kantar Agri Oy

Luonnonsientien painotetut hinnat

reaalihintoina (=vuoden 2023 hintoina tukkuhintaindeksin mukaan)
(1995 lähtien ilman alv.)

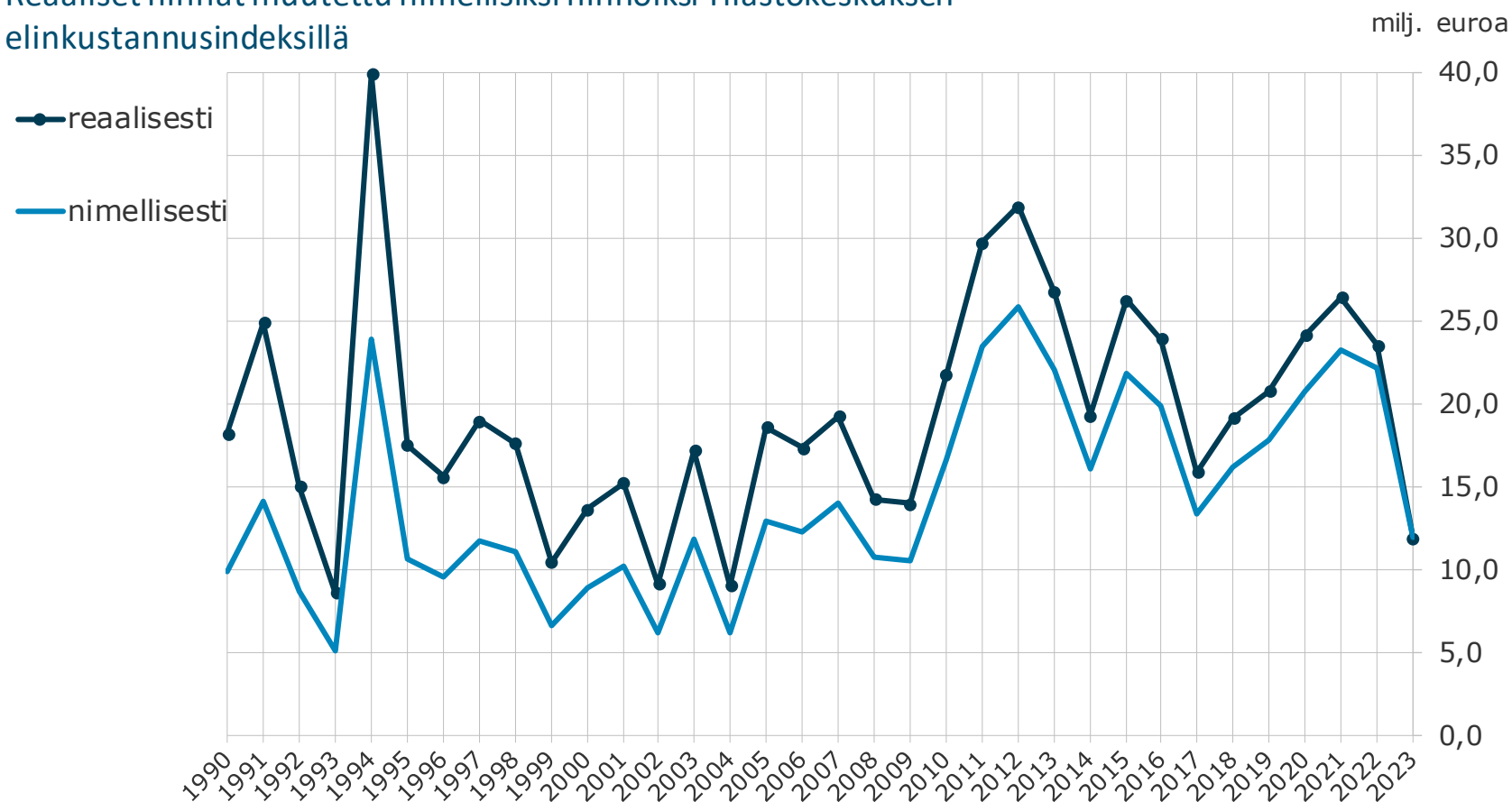
KANTAR Kantar Agri Oy

Poimintatulon kehitys

Luonnonmarjojen ja -sienten poimintatulo

Reaaliset hinnat muutettu nimellisiksi hinnoiksi Tilastokeskuksen elinkustannusindeksillä

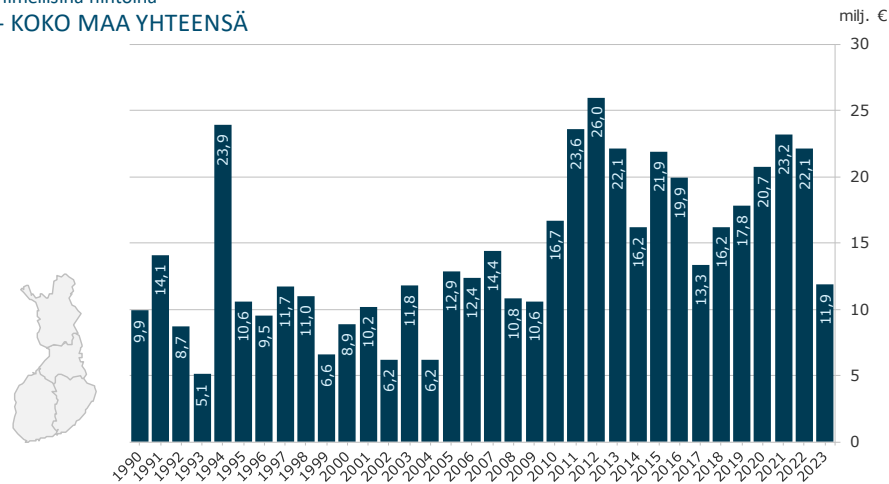

Luonnonmarjojen ja -sienten poimintatulo 1

Luonnonmarjojen ja -sienten poimintatulot

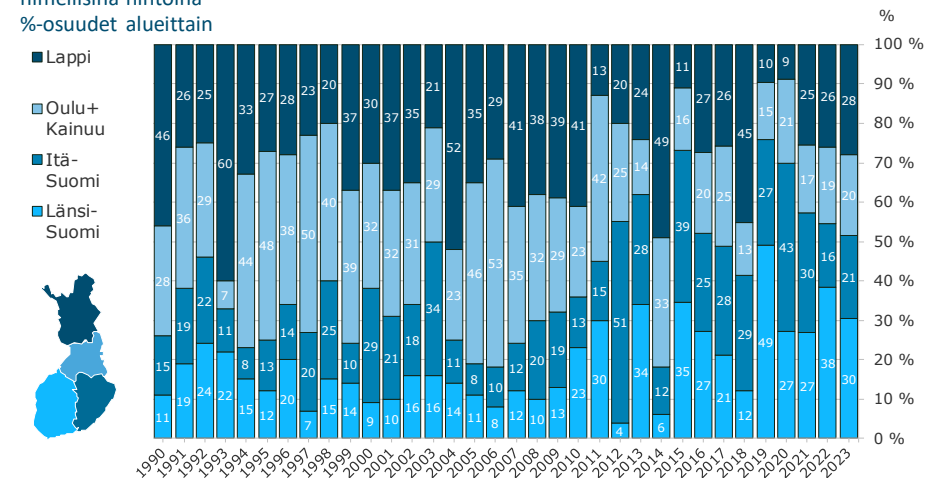
nimellisinä hintoina
- KOKO MAA YHTEENSÄ

KANTAR Kantar Agri Oy

Luonnonmarjojen ja -sienten poimintatulot

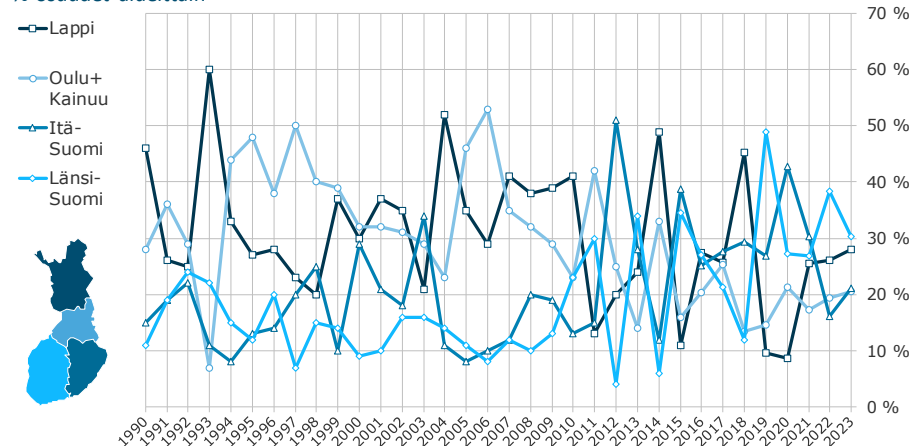
nimellisinä hintoina
%-osuudet alueittain

KANTAR Kantar Agri Oy

Luonnonmarjojen ja -sienten poimintatulot

nimellisinä hintoina
%-osuudet alueittain

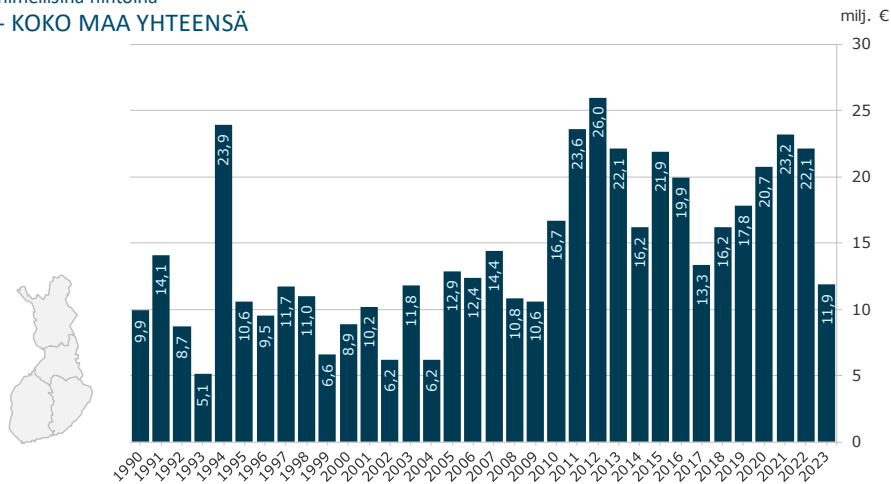
KANTAR Kantar Agri Oy

Luonnonmarjojen ja -sienten poimintatulo 2

Luonnonmarjojen ja -sienten poimintatulot

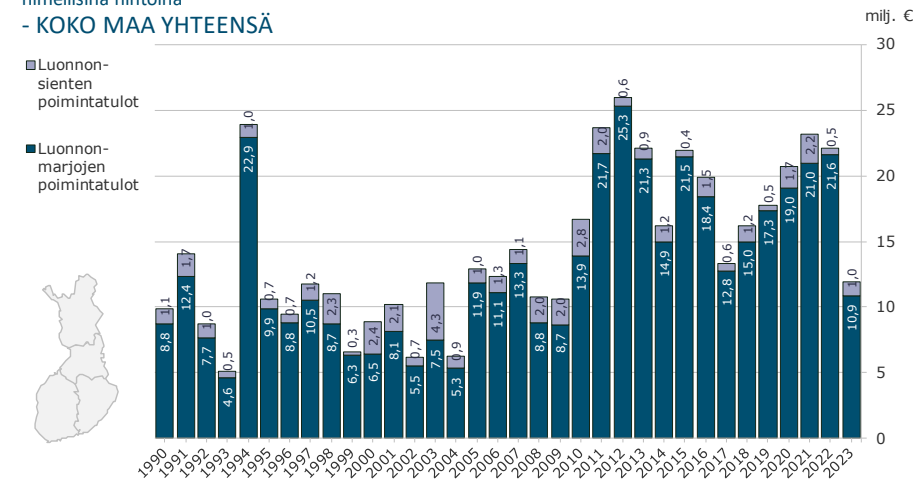
nimellisinä hintoina
- KOKO MAA YHTEENSÄ

KANTAR Kantar Agri Oy

Luonnonmarjojen ja -sienten poimintatulot

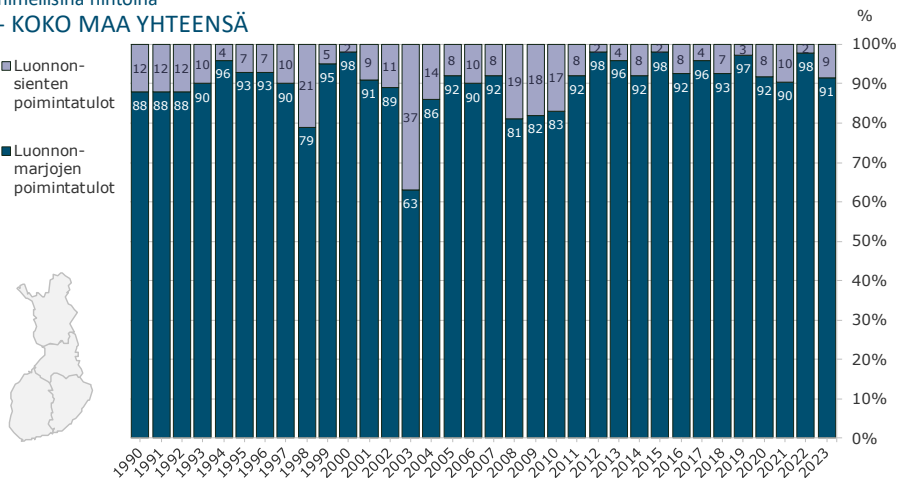
nimellisinä hintoina
- KOKO MAA YHTEENSÄ

KANTAR Kantar Agri Oy

Luonnonmarjojen ja -sienten poimintatulot

nimellisinä hintoina
- KOKO MAA YHTEENSÄ

KANTAR Kantar Agri Oy

---

6. Luomuluonnonmarjat ja -sienet

Luomuluonnonmarjojen kauppantulo 2010-2023

LUOMUluonnonmarjat	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
MUSTIKKA														
- kauppantulo, 1000 kg	1035,8	667,5	870,4	856,3	3044,4	1301,0	3272,4	825,0	3381,4	490,9	1017,8	2943,8	4263,8	2 453,8
- kilohinta, euroa/kg	1,62	2,19	1,68	1,4	1,67	1,26	1,12	1,81	1,85	2,13	2,05	1,81	1,32	1,34
- poimintatulo, milj. €	1,68	1,46	1,46	1,20	5,08	1,64	3,68	1,49	6,27	1,04	2,08	5,32	5,65	3,28
PUOLUKKA														
- kauppantulo, 1000 kg	1232,2	2092,5	501,1	757,2	759,3	664,9	1470,5	292,4	96,8	478,2	...	1 762,3	1 441,5	...
- kilohinta, euroa/kg	1,28	1,53	1,3	1,06	0,83	1	0,84	0,92	1,79	1,31	...	0,83	0,80	...
- poimintatulo, milj. €	1,57	3,19	0,65	0,80	0,63	0,67	1,23	0,27	0,17	0,63	...	1,46	1,16	...
LAKKA														
- kauppantulo, kg	1 340	129	14 350	4 619	89 876	106 314	94 492	129 889	42 098	...	...	118 250	170 350	...
- kilohinta, euroa/kg	8,87	10,00	12,05	8,50	11,76	8,81	7,14	6,11	10,19	...	...	6,62	6,2	...
- poimintatulo, 1000 €	11,9	1,3	172,9	39,3	1 056,6	937,1	675,1	793,3	429,2	...	...	782,3	1 056,9	...
VARIKSENMARJA														
- kauppantulo, kg	...	...	...	...	-	-	...	-	-	-	-	...	...	...
- kilohinta, euroa/kg	...	...	...	...	-	-	...	-	-	-	-	...	...	...
- poimintatulo, 1000 €	...	...	...	...	-	-	...	-	-	-	-	...	...	...
KARPALO														
- kauppantulo, kg	...	-	...	-	-	-	-	-	-	-	...	-	-	-
- kilohinta, euroa/kg	...	-	...	-	-	-	-	-	-	-	...	-	-	-
- poimintatulo, 1000 €	...	-	...	-	-	-	-	-	-	-	...	-	-	-

...) vähäinen määrä/tietoa ei julkisteta

---

7. Kotimaisten ja ulkomaisten poimijoiden poimintaosuus

Ulkomaiset marjanpoimijat

- Vuodesta 2011 lähtien on Marsi-tiedustelussa kysytty kotimaisten ja ulkomaisten poimijoiden poimintaosuutta sekä kokonaismarjamäärästä että –sienimäärästä. Marjayritykset ovat kutsuneet ulkomaisia poimijoita jo vuosien ajan satokauden aikaiseen marjanpoimintaan. Poimijoiden lukumäärä on usein ollut useita tuhansia. Suurin osa poimijoista on thaimaalaisia. Muista poimijakansallisuuksista eniten on ollut ukrainalaisia. Viisumilla he saavat työskennellä maassa enintään kolme kuukautta. EU-maista tulevat voivat ilman viisumia oleskella maassa enintään kolme kuukautta. Viisumitta tulevia omatoimimatkailijoita on jonkun verran myös luonnonmarjojen poimijoina.
- Ulkomaisten poimijoiden avulla marjojen talteenotto paranee ja myyntimäärät ovat suurentuneet merkittävästi. Kotimaisin voimin luonnonmarjojen myyntipoiminta jäisi olemattomaksi: nykyiset poimijat ikääntyvät ja nuoria on vaikea saada mukaan. Luonnonsienet poimitaan enimmäkseen kotimaisin poimijavoimin.
- Useat poimijat poimivat marjoja ansiotyönsä ohella omiin tarpeisiinsa, sukulaisille ja tuttaville.
- Perinteiset marjojen hankintaketjut ovat muuttuneet. Nykyään poimitaan suuria määriä marjoja Facebook- ja Tori.fi –tilaajille, jolloin poimijakin saa paremman korvauksen työstään. Ensimmäisten vuosien aikana ulkomaisia poimijoita oli vain Lapissa ja Oulun-Kainuun alueella. Nykyään vuosittaiset satomäärät ratkaisevat poiminta-alueet. Ulkomaiset poimijat pyritään osoittamaan ryhminä alueille, joissa on hyvä sato ja riittävästi poimittavaa. Luomukeruualueita oli vuoden 2023 tiedon mukaan runsaat 6,9 milj. ha, ja niistä suurin osa on Lapissa.
- Marja- ja sieniyritykset ilmoittivat poimijoiden poimintaosuudet koko marjamäärästä sekä –sienimäärästä. Marjoille poimijatieto ilmoitettiin 87 %:lle määristä ja sienille 100 %:lle. Vastanneiden yritysten mukaan ulkomaalaiset poimijat keräsivät luonnonmarjamäärästä viime vuonna 87 %, mutta sienistä vain 10 % (v. 2022 vastaavat lukemat 92 % ja 16 %).
- Ulkomaisiksi poimijoiksi lasketaan satokauden ajaksi Suomeen tulleet poimijat, mutta ei Suomessa vakituisesti asuvia ulkomaalaisia.

Kotimaisten ja ulkomaisten poimijoiden poimimat osuudet

Kotimaisten ja ulkomaisten poimijoiden poimimat osuudet koko myyntimäärästä vuonna 2023, %

Tuote	Lappi	Oulu+Kainuu	Itä-Suomi	Länsi-Suomi	Koko maa
2023	%	%	%	%	%
LUONNONMARJAT					
Kotimaiset poimijat	5	15	17	13	13
Ulkomaiset poimijat	95	85	83	87	87
Kokonaismäärä, 1000 kg (kaikki)	2 087	2 316	1 185	3 710	9 298
Poimijan kansalaisuus ilmoitettu, %-kokonaiskiloista					87
LUONNONSIENET					
Kotimaiset poimijat	0	87	96	54	90
Ulkomaiset poimijat	0	13	4	46	10
Kokonaismäärä, kg (kaikki)	0	12 021	229 794	33 100	274 915
Poimijan kansalaisuus ilmoitettu, %-kokonaiskiloista					100

Kotimaisten ja ulkomaisten poimijoiden poimimat osuudet koko myyntimäärästä 2016-2023, %

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	%	%	%	%	%	%	%	%
LUONNONMARJAT								
Kotimaiset poimijat	19	25	7	8	17	15	8	13
Ulkomaiset poimijat	81	75	93	92	83	85	92	87
Kokonaismäärä, 1000 kg (kaikki)	17 198	9 132	8 032	10 241	12 597	16 224	17 968	9 298
Poimijan kansalaisuus ilmoitettu, %-kokonaiskiloista	96	100	98	93	90	100	98	87
LUONNONSIENET								
Kotimaiset poimijat	81	80	89	95	98	87	84	90
Ulkomaiset poimijat	19	20	11	5	2	13	16	10
Kokonaismäärä, kg (kaikki)	596 892	238 380	423 640	169 120	610 620	801 920	115 420	274 920
Poimijan kansalaisuus ilmoitettu, %-kokonaiskiloista	98	83	94	96	95	99	97	100

osuus kiloista, jonka osalta ilmoitettu poimijarakenne	16 438	9 127	8 310	9 636	11 867	16 988	17 677	8 375
--	--------	-------	-------	-------	--------	--------	--------	-------

---

8. Luonnonmarjojen tuonti ja vienti

Luonnonmarjojen tuonti ja vienti 2022-2023

Tuote	Tuonti	Tuonti	Vienti	Vienti
2023	1000 kg	1 000 €	1000 kg	1 000 €
Tuoremustikka	445,3	4 070,5	6,0	57,6
Jäädyltetty mustikka (ilman sokeria)	2 895,0	7 466,3	2 857,6	9 792,1
Tuorepuolukka	95,3	124,1	477,0	972,3

Tuote	Tuonti	Tuonti	Vienti	Vienti
2022	1000 kg	1 000 €	1000 kg	1 000 €
Tuoremustikka	197,5	1 387,7	27,2	257,4
Jäädyltetty mustikka (ilman sokeria)	5 306,4	15 415,7	4 829,3	12 408,7
Tuorepuolukka	110,5	278,8	1 211,5	1 486,4

Lähde: Tullihallitus, ulkomaankauppatilasto

2023 tiedot ovat alustavia. Tuonti- ja vientitiedot on haettu Tullista maaliskuun 2024 alussa ja ne yleensä päivittyvät myöhemmin vuoden aikana.

Luonnonmarjojen (tuoreet) tuonti ja vienti 2017-2023

Tunnus	Vuosi	Tuonti 1000 kg	Tuonti 1 000 €	Vienti 1000 kg	Vienti 1 000 €
08104010	Puolukka (tuore)				
	2017	68,3	100,0	62,9	100,6
	2018	84,5	360,9	0,0	0,0
	2019	117,8	424,2	58,9	131,7
	2020	27,5	145,7	412,0	778,3
	2021	29,2	83,6	214,7	320,9
	2022	110,5	278,8	1 211,5	1 486,4
	2023	95,3	124,1	477,0	972,3
08104030	Mustikka (tuore)				
	2017	273,4	1 506,5	192,7	411,4
	2018	806,2	4 798,4	0,2	1,5
	2019	1 060,0	8 589,8	1,1	12,7
	2020	1 147,4	10 499,8	16,6	185,9
	2021	1 484,2	12 287,8	23,5	229,8
	2022	197,5	1 387,7	27,2	257,4
	2023	445,3	4 070,5	6,0	57,6
08104090	Muut Vaccinium-suvun hedelmät				
	2017	42,0	134,9	0,01	5,5
	2018	6,3	68,8	0,01	0,2
	2019	10,9	73,4	0,01	0,1
	2020	7,2	61,2	0,03	0,5
	2021	4,2	29,7	0,08	1,3
	2022	6,4	42,5	0,88	6,0
	2023	1,8	14,2	0,11	1,7

2023 tiedot ovat alustavia. Tuonti- ja vientitiedot on haettu Tullista maaliskuun 2024 alussa ja ne yleensä päivittyvät myöhemmin vuoden aikana.

Luonnonsienten (tuoreet/jäädytetyt) tuonti ja vienti 2017-2023 (1)

Tunnus	Vuosi	Tuonti 1000 kg	Tuonti 1 000 €	Vienti 1000 kg	Vienti 1 000 €
07095100	Herkkusienet				
	2017	1 398,0	3 917,4	0,00	0,0
	2018	1 520,4	4 157,7	0,00	0,0
	2019	1 467,9	4 156,5	0,00	0,0
	2020	1 510,1	4 495,9	0,00	0,0
	2021	1 407,9	4 138,9	0,00	0,0
	2022	1 194,2	3 477,8	2,09	8,0
	2023	1 114,4	3 490,4	5,96	22,6
07095910	Kantarellit				
	2017	47,3	236,6	0,52	5,8
	2018	120,1	559,1	10,75	123,2
	2019	87,8	506,7	0,00	0,0
	2020	72,5	457,9	0,02	0,4
	2021	50,0	357,8	0,02	0,5
07095300	2022	57,8	390,5	0,02	0,1
07095300	2023	56,5	424,6	0,04	0,4
07108069	Jäädytetyt sienet (sis. pääosan tateista)				
	2017	57,3	322,7	42,33	202,5
	2018	72,4	392,5	24,60	144,0
	2019	122,6	673,0	57,04	431,6
	2020	62,9	396,5	27,81	199,1
	2021	63,8	270,3	484,90	2 284,0
	2022	142,7	659,5	130,08	582,9
	2023	99,7	522,7	181,98	913,8

2023 tiedot ovat alustavia. Tuonti- ja vientitiedot on haettu Tullista maaliskuun 2024 alussa ja ne yleensä päivittyvät myöhemmin vuoden aikana.

Luonnonsienten (tuoreet/jäädytetyt) tuonti ja vienti 2017-2023 (2)

Tunnus	Vuosi	Tuonti 1000 kg	Tuonti 1 000 €	Vienti 1000 kg	Vienti 1 000 €
	Tatit*				
07095930	2017	20,0	128,8	0,00	0,0
-"	2018	15,7	99,5	0,00	0,0
-"	2019	11,2	66,1	70,98	450,5
-"	2020	20,8	140,7	0,00	0,0
-"	2021	0,3	0,7	52,72	620,4
07095200	2022	0,0	0,0	0,01	0,1
-"	2023	4,8	34,4	3,86	68,1
07095990	Muut sienet				
	2017	242,1	684,5	93,67	995,3
	2018	264,7	805,3	87,87	988,9
	2019	237,5	805,9	66,98	749,4
	2020	166,4	601,1	43,76	465,5
	2021	134,6	523,5	9,51	99,6
	2022	0,0	0,0	0,00	0,0
	2023	0,0	0,0	0,00	0,0

- Tattien tiedot sisältyvät pääosin koodin 07108069 (jäädytetyt sienet) alle

---

9. Varastointituki

Varastointituki

- Luonnonmarjoille ja –sienille on maksettu varastointitukea vuodesta 1997 lähtien. Tuen tarkoituksena on edistää kotimaisten marjojen ja sienten talteenottoa ja hyödyntämistä.
- Vuodesta 1997 lähtien tukea on maksettu ainoastaan pohjoisen tuen alueella poimituista ja varastoiduista luonnonmarjoista ja –sienistä.
- Varastoidulle lakalle maksetaan tukea enintään 34 snt/kg, muille luonnonmarjoille 10 snt/kg ja luonnonsienille 42 snt/kg.
- Eri tuotteille hakemuksia tuli yhteensä 33 kappaletta. Tukea hakeneiden yritysten määrä oli 11.

Tuote	Hakemusten lkm	Haettu määrä 1000 kg	Myönnetty 1000 euroa
Puolukka	10	7 399,9	740,0
Mustikka	10	6 249,7	625,0
Lakka	7	86,0	29,2
Sienet	2	...	...
Tyrni	0	...	...
Karpalo	2	...	...
Variksenmarja	1	...	...
Pihlajanmarja	1	...	...
YHTEENSÄ 2023	33	13 788,5	1 403,5
YHTEENSÄ 2022	33	6 951,9	708,6

...) vähäinen määrä/tietoa ei julkisteta

---

10. Luonnonmarjojen kuvaus

Luonnonmarjat – Päämarjat

- **Mustikka**
- Mustikka on viime vuosina ollut kaupallisesti Suomen tärkein luonnonmarja. Mustikoita on aina pidetty terveellisinä, mutta viime aikoina niiden terveellisyys on saanut vielä lisää arvostusta. Mustikkaa käytetään paljon kotimaisessa elintarviketeollisuudessa. Mustikan vienti on myös merkittävää. Sitä viedään vaihtelevissa määrin Kiinaan ja Japaniin, joissa se on arvostettu tuote. Naapurimaiden kanssa tehdään mustikkakauppaa kumpaankin suuntaan. Tärkein kauppakumppani on Ruotsi. Mustikan hinta ratkaisee, miten vientikauppa onnistuu. Kotitaloudet poimivat mustikkaa omiin tarpeisiin sekä sukulaisille ja tuttaville. Nykyään poimitaan suuria määriä mustikkaa Facebook- ja Tori.fi –tilaajille. Mustikkaa esiintyy metsissä koko maan alueella. Pääpoiminta-alueina ovat perinteisesti olleet Oulun-Kainuun alue ja Lappi. Ulkomaisten poimijoiden yleistyessä mustikkaa kerätään isompia määriä muilta alueilta, riippuen vuosittaisista sadoista.
- **Lakka eli hilla**
- Lakkaa kasvaa luonnonvaraisilla soilla. Ojitetuilla soilla sen kasvu on vähäisempää. Varsinkin Lapissa, mutta myös Oulun-Kainuun alueella on lakkaa tuottavia soita. Pääosa myyntiin tulevasta lakasta poimitaan yleensä Lapin soilta. Muualla Suomessa lakat poimitaan omiin tarpeisiin.
- Hyvinä satovuosina lakan myynnistä kertyy merkittävä poimintatulo Lapin lääniin. Lakan kilohinta on korkea. Lakka on arvostettu tuote. Se on hyvin C-vitamiinipitoinen ja aromikas marja.
- Elintarviketeollisuus käyttää lakkaa, mutta tuo suuren osan lakasta ulkomailta. Lakka kuuluu myös torikaupan tuotevalikoimaan. Lakkaa myydään paljon suoraan kuluttajille, ravintoloille ja leipomoille.
- **Puolukka**
- Puolukka on kaupallisesti tärkeä luonnonmarja. Määrällisesti sitä poimitaan yleensä päämarjoista eniten. Puolukan kilohinta on kolmen päämarjan alhaisin. Puolukka kestää hyvin säilytystä, eikä vaadi välitöntä jatkokäsittelyä. Elintarviketeollisuus käyttää paljon puolukkaa. Sitä viedään paljon myös ulkomaille, lähinnä Keski-Euroopan maihin. Naapurimaiden kanssa käydään kauppaa kumpaankin suuntaan. Eniten tällaista kaupankäyntiä on Ruotsin kanssa. Puolukan markkinointi on hyvin riippuvainen eri maiden satotilanteesta ja siitä, minkälaiseksi sen kilohinta muodostuu kansainvälisessä kaupassa. Myös ostomäärien suuruus vaikuttaa kauppajen onnistumiseen. Puolukkaa myydään myös suoraan kuluttajille, mm. suurtalouksille. Lisäksi yksityiset henkilöt keräävät puolukkaa omiin tarpeisiin sekä sukulaisille ja tuttaville. Torimyyntissä puolukkaa on tarjolla syksyisin. Parhaat sadot ovat aiemmin olleet Oulun-Kainuun alueella ja Lapissa, viime vuosina joskus myös Itä- ja Länsi-Suomessa. Ostoyritysten kutsumat ulkomaiset poimijat osoitetaankin alueille, joissa on hyvät sadot. Ulkomaisten poimijoiden keräämät määrät ovat merkittäviä.

Luonnonmarjat – muut marjat 1

- **Karpalo**
- Muista luonnonmarjoista karpalo lienee tärkein. Myyntiin tuleva määrä ei kuitenkaan riitä kotimaiseen käyttöön. Elintarviketeollisuus tuo pääosan karpalosta ulkomailta. Karpalo kasvaa suolla ja kypsyy myöhään syksyllä. Se on voimakashappoinen ja sellaisenaankin hyvin säilyvä marja. Isokarpalon marjat ovat isompia kuin tavallisen karpalon. Karpalon poiminta ajoittuu myöhäissyksyyn. Ulkomaiset poimijat ovat jo silloin lähteneet maasta ja poiminta jää kotimaisten poimijoiden varaan. Syysateet saattavat vaikeuttaa suolla liikkumista. Pysyvä lumentulo lopettaa myös poiminnan. Karpalo kestää hyvin hallaa ja pakkasta. Talven jälkeen lumien sulettua voi poimia vielä käyttökelpoisia karpaloita kotitalouskäyttöön.
- **Variksenmarja eli kaarnikka**
- Variksenmarjaa poimitaan myyntiin Lapissa ja Oulun-Kainuun alueella. Sato on vuosittain tasaisempi kuin mustikan ja puolukan. Variksenmarjan käyttö kotimaassa on vähäistä, eikä siitä ole saatu jalostettua menekkituotetta. Edellytyksiä laajempaan käyttöön olisi, sillä hyvinä vuosina marjasatoa riittäisi poimittavaksi.
- **Juolukka**
- Juolukka kasvaa metsässä kosteilla paikoilla. Marja muistuttaa väriltään mustikkaa, mutta on kookkaampi. Maku on mieto. Aiemmin sitä on poimittu pieniä määriä myyntiin. Viimeisin myyntitieto on vuodelta 2000.
- **Pihlajanmarja**
- Luonnonvaraisen pihlajan sato on vuosittain satunnaista. Joinakin vuosina puiden oksat notkuvat runsaasta marjasadosta ja toisina vuosina puissa ei ole marjoja juuri lainkaan. Runsaina satovuosina yritykset ostavatkin sitä yli vuosikäytön. Siten paikataan katovuosien tarve. Pihlajanmarjoissa on makueroja karvaudessa ja makeudessa. Myyntiin kerätään makeita marjoja. Pihlajanmarjoista tehdään useimmiten hilloa, hyytelöä tai marmeladia. Pihlajanmarja sopii hyvin riistaruokien lisäkkeeksi. Pihlajaa myös viljellään. Jalostuksella saadaan pihlajasta muokattua paremmin elintarviketyöhön soveltuvia lajikkeita. Lisäksi viljelmillä voidaan parantaa kasvuolosuhteita sekä suorittaa helpommin toimenpiteitä sadon turvaamiseksi.
- **Mesimarja**
- Luonnonvaraista mesimarjaa kasvaa myyntiin asti Oulun-Kainuun alueella ja Lapissa. Muillakin alueilla mesimarjaa kasvaa. Satomäärät ovat vähäisiä. Mesimarja on hyvänmakuinen, mutta hintava marja. Mesimarjatuotteista tunnetuin lienee mesimarjalikööri. Muita tuotteita ovat hillo, hyytelö ja mehu. Korkean hinnan takia sitä käytetään useimmiten vain osaraaka-aineena antamaan hyvää makua tuotteelle.

Luonnonmarjat - muut marjat 2

- **Metsävadelma**

- Metsävadelma on pioneerikasvi, joka valtaa alaa heti metsänhakkuiden ja metsäpalojen jälkeen, jos olosuhteet ovat muuten otollisia. Vadelma on kaksivuotinen. Marjat kasvavat vasta toisena vuotena. Metsävadelma vaatii runsaasti valoa ja niinpä metsien uudistusaloilla vadelma väistyy nopeasti muiden kasvien ja puuntaimien vallatessa alueen. Metsävadelman myyntipaiminta on vähäistä. Se pilaantuu nopeasti ja marjan ulkonäkö kärsii liiasta käsittelystä ja tuoresäilytyksestä. Kotitarvepoimijat sen sijaan keräävät mielellään aromikasta metsävadelmaa omaan käyttöön. Nopea säilöntä tai pakastus takaavat hyvän laadun. Lisäarvoa metsävadelmalle tuottaa sen käyttö tuoreena, jolloin vitamiinit ovat tallella. Pakastetut marjat ovat tuoreen veroisia.
- Puutarhavadelmaa on jo pitkään viljelty. Kotimainen puutarhavadelma myydään pääasiassa tuoreena kaupoissa ja toreilla. Elintarviketeollisuus käyttää paljon puutarhavadelmaa, mutta tuottaa sen pääasiassa ulkomailta. Ulkomaisen puutarhavadelman hinta ja saatavuus selittävät teollisuuskäytön laajuuden. Ruokavirasto kehottaa kuluttajia kuumentamaan ulkomailta tuodun puutarhavadelman vatsatautivaaran estämiseksi.

- **Tyrni**

- Luonnonvaraisen tyrnin myyntitiedot ovat lähes kokonaan loppuneet. Pääsiallisin syy siihen on, että tyrniä on alettu viljellä. Viljelyn lisääntyessä tyrnin saatavuus on parantunut ja samalla hinnat ovat laskeneet. Luonnontyrnin poiminta ei enää kannata. Jo aiemminkin tyrnin myyntitietoja on ollut hankala saada, sillä myynti kohdistuu pääosin suoraan kuluttajille. Kokonaisia tyrnimarjoja tai tyrnimehua on tarjolla useimmiten erilaisissa tapahtumissa markkinoilla, messuilla, myyjäisissä sekä toreilla. Elintarviketeollisuus käyttää myös ulkomaista tyrniä.
- Suomessa luonnonvaraista tyrniä kasvaa Pohjanlahden rannikkoalueella sekä Ahvenanmaalla. Pensaat ovat piikkisiä ja hankalasti poimittavia. Syysmyöhällä kypsyvät marjat poimitaan joko kokonaisina tai puristamalla ne mehuksi. Tyrni on maultaan voimakkaan happoinen sisältämänsä suuren C-vitamiinimäärän ansiosta.
- Luonnonvaraisen tyrnin poimintaa puristamalla rajoittaa ympäristöministeriön asetus. Sen mukaan Länsi-Suomen ympäristökeskuksen alueella saa kerätä tyrniä puristamalla syyskuun puolivälistä lähtien. Alue ulottuu Kristiinankaupungista Himangalle. Alueen eteläpuolella puristaminen on sallittua ympäristöministeriön antaman säädöksen mukaan lokakuun alusta lähtien. Asetus ei rajoita käsin poimintaa eikä viljeltyä tyrniä.

---

11. Luonnonsienten kuvaus

Luonnonsienet 1

- Vuonna 2012 tuli voimaan elintarvikkeita koskeva asetus, joka koskee myös sienikauppaa. Ruokavirasto ylläpitää ohjeellista luettelo kauppakelpoisista sienistä. Listalla on tällä hetkellä 23 suositeltavaa ruokasientä. Niiden lisäksi on lukuisasti muita syötäväksi kelpaavia sieniä, joita voidaan nyt myydä.
- Kuivatut sienet vastaavat 10 kg tuoreita sieniä, suolasienet on muutettu tuoreiksi kertoimella 1,3. Kaikki sienet raportissa on laskettu tuoreiksi sieniksi.
- **Herkkutatti**
- Herkkutatti on kaupallisesti tärkein luonnonsieni. Se on myös yleensä määrällisesti eniten myyntiin kerätty sieni. Huippuvuosina määrät ovat olleet huomattavan suuria. Herkkutatista merkitystä lisää se, että se on hyvä vientisieni. Suurin osa myyntiin tulleesta sienestä viedään Etelä- ja Keski-Euroopan markkinoille, lähinnä Italiaan. Kotimaan käyttö on jäänyt vähemmälle, mutta sen arvostus on lisääntynyt suomalaisessakin ruokapöydässä. Herkkutatista nousua kannattaa seurata tarkoin, sillä madot valtaavat sen nopeasti ja pilaantumisen myötä laatu heikkenee.
- Myyntitilanteessa herkkutatilla on laatuluokitus. Ensimmäisen luokan herkkutatista maksetaan hyvä hinta verrattuna huonoimman laatuluokan tattiin. Jo poimitut herkkutatit pilaantuvat nopeasti, joten pikainen jäähdytys/pakastus ovat tarpeen.
- **Keltavahvero eli kantarelli**
- Keltavahveron esiintymisalue ulottuu Oulun-Kainuun alueelle saakka. Sen tunnistaa helposti keltaisesta väristä. Keltavahvero kasvaa sekametsissä ja on koivun seuralainen. Kasvukausi saattaa venyä pitkälle myöhäissyksyyn. Keltavahvero on erinomainen ruokasieni. Se on monikäyttöinen sieni, jota voi myös kuivata. Keltavahvero on kotitalouspoimijoiden suosikkisieni. Sitä kerätään paljon omiin tarpeisiin, sukulaisille ja tuttaville. Keltavahveroa myydään myös suoraan kuluttajille, suurkeittiöille ja ravintoloille. Toripöydillä keltavahveroa näkee paljon kesällä. Eteläisen sijainnin takia virolaiset keltavahverot ehtivät sinne ensiksi.
- **Korvasieni**
- Korvasieni aloittaa sienikauden kevätkesällä. Se on yleinen sieni koko Suomessa. Korvasieni suosii maastoja, joissa maan pintaa on rikottu lähiaikoina, esim. hakkuuaukiot, lastauspaikat, tienvieret ja ojan reunat. Sitä tapaa parhaiten hiekkapohjaisilla metsämailla. Korvasienen poimukseen pintaan jää herkästi hiekkaa. Korvasientä myydään myös suoraan kuluttajille ja ravintoloille.
- Myytäväksi tarkoitetuissa korvasienipakkauksissa ja irtomyynissä pitää olla sienien myrkyllisyyttä koskevat merkinnät ja käsittelyohjeet. Oikea käsittely on tärkeää. Tottuneet korvasienen käyttäjät pitävät sitä herkkuruokana. Uudet käyttäjät suhtautuvat varoen korvasienen käyttöön.

Luonnonsienet 2

- **Haaparousku**

- Haaparousku on eniten myyntiin tuleva rousku. Se on erinomainen ruokasieni, joka sopii hyvin suolasieneksi. Suolasienestä tehty sienisalaatti tunnetaan juhlaruokana suomalaisessa ruokapöydässä. Haaparouskun luontainen kirpeys häviää keitettäessä. Haaparousku suosii kosteita, vanhoja havumetsiä. Hyvinä satovuosina haaparouskut kasvavat isompina ryhminä. Melko kookkaana sienenä kori täyttyy nopeasti. Haaparouskuja tavataan kahdenlaisia. Toinen on tummavyöhykkeinen ja toinen vaaleampi, limainen ja laakea nimeltään kalvashaaparousku. Molemmat ovat hyviä ruokasieniä. Haaparouskun lisäksi rouskuperheeseen kuuluu useita muita rouskuja, jotka ovat hyviä ruokasieniä. Aivan kaikkia ei tarvitse edes ryöpätä.

- **Kangasrousku**

- Kangasrousku on yleinen sieni suomalaisissa metsissä. Se on runsassatoinen. Satokausi alkaa usein jo heinäkuussa ja venyy pitkälle syksyyn. Maku on kirpeän mausteinen. Kangasrousku on ryöpättävä sieni ja usein siitä tehdään suolasientä.

- **Karvarousku**

- Karvarousku on yleinen sieni koko maassa. Sen lakki on karvapintainen ja väri nuorena vaalean punainen, joka vanhemmiten muuttuu ruskehtavaksi. Karvarousku on helppo tunnistaa ja se on useimpien rouskujen tapaan ryöpättävä sieni. Siitä tehdään suolasientä joko yksinään tai sekasienenä.

- **Suppilovahvero**

- Suppilovahvero on myöhäissyksyn sieni, joka kasvaa vasta ensimmäisten hallaöiden jälkeen. Kasvukausi saattaa venyä pitkälle syksyyn. Se ei ole arka halloille ja pakkaselle. Hyvinä satovuosina suppilovahveroa saattaa esiintyä runsaina esiintyminä. Se suosii kosteita paikkoja ja niinpä sitä löytää parhaiten sammaleisista havumetsistä. Suppilovahvero oli aiemmin eteläisen Suomen sieni, mutta nyt sitä tavataan jo Oulun-Kainuun alueella saakka. Suppilovahvero on helppo tunnistaa. Ohutmaltoisena ja onttojalkaisena sitä on helppo kuivata.

- **Mustatorvisieni**

- Mustatorvisientä löytyy parhaiten valoisista, sammal pohjaisista metsistä. Sientä ei kuitenkaan esiinny kaikkina vuosina. Mustatorvisieni on hyvä ruokasieni. Ruoanvalmistuksessa haittapuolena on sen tumma väri. Ohutmaltoisena sienenä sitä on helppo kuivata.

- **Muut sienet**

- Suomen metsissä kasvaa runsaasti erilaisia sieniä. Osa niistä on hyviä ruokasieniä, osa syötäviä, osa syötäväksi kelpaamattomia ja osa myrkyllisiä. Tekstissä nimeltä mainittuja ruokasieniä tulee myyntiin, joten niillä on kaupallista merkitystä.

---

12. Laatuseloste

Laatuseloste 1

- **Tilastotietojen relevanssi**
- Marsi 2023 –julkaisun tilastot kuvaavat luonnonmarjojen ja –sienten kauppantulomääriä vuosittain. Ennen vuotta 2007 julkaisuissa on ollut tiedot myös puutarhamarjoista. Koska Marsi-tutkimusta tehdään otantapohjalta, niin tutkimuksella ei saavuteta koko kauppaan tullutta määrää, mutta se kuvaa silti hyvin vuosittaista satovaihtelua. Määrien lisäksi tutkimuksen tuloksena saadaan tuotekohtaiset kilohinnat sekä poimintatulot. Tilastosta selviävät tiedot koko maan tasolla ja alueittain, jossa Suomi on jaettu neljään osaan. Nämä suuralueet ovat Lappi, Oulu-Kainuu, Itä-Suomi ja Länsi-Suomi. Rajat noudattavat maaseutukeskusrajoja, poikkeuksena Keski-Pohjanmaa, joka kuuluu kokonaan Länsi-Suomeen. Marja- ja sienialan yritykset ilmoittavat kauppantulotiedot alueittain sen mukaan, missä marjat ja sienet on poimittu.
- Marsi-tutkimuksen tilastot ovat julkisia ja kaikkien tiedoista kiinnostuneiden käytettävissä. Vuoden 2023 raportti julkaistaan Ruokaviraston kotisivuilla. Vuosina 2012-17 Marsi-raportti julkaistiin Maaseutuviraston (MAVI) kotisivuilla. Aikaisempina vuosina tilastoja on käytetty mm. luonnontuotealan päätöksenteon pohjana ja hallintoon sekä tutkimus- ja hanketoimintaan. Lisäksi tietoja on käytetty neuvontaan ja opetukseen (keruutuotekoulutus, metsäalan koulut). Kesäaikana tietoja on käytetty osana luonnontuotealan tiedottamista.
- **Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus**
- Tutkimuksen otanta perustuu aikaisempina vuosina mukana olleiden marja- ja sienikauppaa harjoittavien yritysten antamiin tietoihin. Otokseen pyritään saamaan tärkeimmät marjojen ja sienten ostajat. Otosta täydennetään vuosittain, koska sekä yritysten toiminnassa että satomäärissä tapahtuu muutoksia ja vaihtelua. Merkittävää ostotoimintaa harjoittavien yritysten etsinnässä on käytetty apuna mm. Arktiset Aromit ry:n laatimaa kunnittaista ostajaluetteloä. Puhelinkyselyn yhteydessä selviää myös uusia alan toimijoita.
- Mukanaoleville yrityksille lähetetään kyselylomake sähköpostilla. Myöhemmin aloitetaan puhelinkysely niiltä, jotka eivät ole kyselylomaketta palauttaneet. Useimmat otannassa mukana olevat tavoitetaan kyselyn aikana. Lisäotanta tehdään puhelinkyselynä.
- **Julkaistujen tietojen oikeellisuus ja tarkkuus**
- Otannan pohjana ovat marja- ja sienialan yritykset, jotka ovat aiemmin olleet mukana kyselyssä. Otantaa täydennetään vuosittain puhelinkyselyllä. Marsi-tutkimuksen kattavuus vaihtelee tuotekohtaisesti. Tutkimus on otantapohjainen ja vastaaminen perustuu vapaaehtoisuuteen. Lisäksi vuosittaiset vaihtelut satomäärissä vaikuttavat yritysten kiinnostukseen ja ostotoiminnan laajuuteen.

Laatuseloste 2

- Tutkimusaineistosta pyritään poistamaan päällekkäisyydet, koska esim. marja- ja sienierät voivat siirtyä ostajalta toiselle ja näin lukuihin saattaa tulla päällekkäisyyksiä. Samalla kun määrät tuplaantuvat, niin hintoihin tulee ostajan palkkio ja alv. Tilaston hinnat ovat ilman alv:a ja ostajan palkkiota.
- Useimmilla tuotteilla on järjestäytyntä ostotoimintaa, mutta esim. luonnontyrnin markkinointi on niin erikoistunutta, että sitä on vaikea tavoittaa.
- Puuttuvia hintatietoja on korvattu alueellisilla keskihinnoilla. Entisen läänijaon mukaisissa Oulun ja Lapin lääneissä ei kaikilta ostajilta ole saatu tuotekohtaisia tietoja, koska on riittänyt tieto siitä, kenelle tuotteet on myyty eteenpäin. Tämä poikkeus on voitu tehdä siinä tapauksessa, että tiedot ovat sisältyneet tiettyjen ostoyritysten yhteislukuihin - edellyttäen, että kyseinen ostoyritys on antanut hintatiedot ilman alv:a ja ostopalkkiota. Tuotteina on ollut useimmiten vain mustikka ja puolukka. Suurimmat ostoyritykset saattavat edustaa kymmeniä alihankkijoita.

- **Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus**
- Satovuotta 2023 koskeva kysely lähetettiin yrityksille lokakuussa ja tiedot olivat koossa helmikuussa 2024. Marjojen ja sienten ostotoiminta on pääosin päättynyt vuoden loppuun mennessä. Marsi-raportti ilmestyy vuosittain huhtikuussa.
- **Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys**
- Marsi 2023 –raportti julkaistaan Ruokaviraston kotisivuilla. Raportti on yhteenvetoja lukuun ottamatta suomenkielinen ja sisältää erilaisia aikasarjoja. Aikasarjat ovat eripituisia ja vanhimmat aikasarjat liitteessä ovat vuodesta 1977, mutta pääosin vuodesta 2000. Vuodesta 2007 lähtien Marsi-raportti ei enää sisällä puutarhamarjatietoja.
- **Tilastojen vertailukelpoisuus**
- Tilastojen tietosisältö on pysynyt lähes samana ensimmäisestä tutkimusvuodesta lähtien. Tuotekohtaisista muutoksista on maininta kyseisen taulukon kohdalla.
- **Käsitteitä ja määritelmiä**
- Symbolit
- - Tietoa ei ole saatu
- ... Tietoa ei julkisteta
- tyhjä merkintä = ei havaintoja
- e Ennakkotieto

---

13. Liitteet

Kaupan ilmoittamat marjojen ja sienten kauppantulomäärät

suuralueittain (tonnia) ja niistä maksetut määrät vuosina 2000 - 2023

LAPPI	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg
Mustikka	1212,2	1473,0	787,9	795,8	856,3	1198,1	928,2	2709,3	1346,1	1889,1	1683,1	556,2	1621,8	1932,6	3018,4	903,5	2344,9	1038,0	3484,1	514,2	720,5	2622,5	2992,9	1977,2
Puolukka	484,1	912,8	406,2	971,2	441,4	1972,3	392,3	1554,1	820,2	1121,0	2035,1	539,9	622,2	1116,3	969,7	13,9	1134,6	305,7	94,1	20,5	6,4	100,2	746,7	2,9
Lakka	52,1	308,0	93,7	74,1	182,9	303,2	183,2	28,1	91,7	49,3	134,1	82,6	90,8	141,9	157,6	136,1	218,4	192,1	70,5	54,0	29,9	169,2	192,9	73,5
Sienet yht.	19,3	5,4	1,3	2,6	6,9	3,4	10,0	8,5	9,6	10,9	0,3	0,1	3,7	0,7	22,8	0,9	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,8	0,0	0,0
Poimintatulo yht. 1000 € 1)	2 694	3 803	2 106	2 449	3 224	4 429	3 630	5 665	4 052	4 076	6 834	3 049	5 125	5 393	7 852	2 388	5 360	3 431	7 328	1 697	1 780	5 902	5 755	3 287
OULU JA KAINUU	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg
Mustikka	991,9	1362,9	328,0	1245,1	511,9	1832,1	2394,6	2044,0	394,9	971,8	978,5	1103,7	1466,2	744,8	2375,3	1238,7	1557,5	1091,9	920,5	475,1	950,2	1007,0	1729,4	768,4
Puolukka	2071,6	2566,4	1843,4	2992,2	566,2	4801,4	1193,1	2000,1	2003,1	1427,3	1555,4	4540,0	2815,8	1535,5	1425,4	1575,7	2430,3	1511,2	221,7	1117,9	1672,5	1588,4	1372,5	1545,1
Lakka	4,4	48,0	6,0	1,7	13,5	17,5	27,3	4,6	77,7	24,2	16,5	17,4	17,7	1,6	4,0	20,4	28,5	16,4	2,1	5,4	60,5	61,4	59,8	1,7
Sienet yht.	14,7	3,0	9,6	27,7	37,6	49,3	40,3	0,0	25,3	52,5	93,0	32,3	0,5	7,2	35,4	8,9	27,4	15,2	19,8	61,0	29,4	20,5	11,5	11,0
Poimintatulo yht. 1000 € 1)	2 773	3 296	1 991	3 585	1 533	6 089	6 473	4 739	3 392	3 119	3 788	9 745	6 317	2 992	5 350	3 478	3 997	3 382	2 161	2 604	4 414	3 979	4 255	2 424
ITÄ-SUOMI	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg
Mustikka	127,3	45,4	39,7	94,7	12,1	33,5	7,5	88,4	4,5	44,1	8,5	662,2	3718,8	1610,6	433,5	3610,0	1422,7	1054,1	1335,6	1204,2	2560,6	1068,0	1594,3	676,7
Puolukka	316,6	274,2	269,0	158,3	46,0	232,5	54,5	565,4	327,9	157,0	9,0	145,9	4601,0	2490,1	181,0	2982,0	2194,4	1382,9	740,0	1521,7	1759,8	3030,9	956,0	493,0
Lakka	1,4	2,2	0,5	0,8	2,4	0,6	0,6	4,2	0,5	0,2	1,2	0,0	3,3	1,7	0,3	3,7	0,5	12,9	0,4	4,7	2,4	0,8	15,9	5,3
Sienet yht.	832,9	552,0	204,1	1410,5	207,7	274,6	351,8	324,8	420,1	470,8	675,4	615,1	202,6	264,3	327,0	140,0	527,4	199,3	379,2	59,5	559,3	755,3	85,7	229,8
Poimintatulo yht. 1000 € 1)	7 742	6 342	5 960	9 247	5 972	6 583	6 149	1 771	2 204	1 960	2 205	3 626	13 323	6 178	1 982	8 440	4 952	3 650	4 729	4 687	8 783	6 975	3 531	2 460
LÄNSI-SUOMI	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg
Mustikka	91,7	42,5	66,2	81,0	21,3	47,0	9,0	86,6	1,1	110,4	109,8	780,3	10,1	720,2	39,1	1447,6	186,5	433,2	114,7	2045,3	504,3	594,0	3043,7	595,4
Puolukka	322,5	711,7	770,0	1321,5	453,2	1537,9	797,6	1767,8	890,1	972,9	2457,7	3303,0	628,7	5604,5	404,8	5043,7	5481,0	2043,6	1019,8	3252,7	4276,4	5931,1	5219,8	3111,3
Lakka	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,4	0,0	0,0	0,3	0,3	0,3	0,7	0,0	0,1	0,4	0,2	0,0	0,2	0,7	0,1	0,0	0,0
Sienet yht.	115,2	112,0	3,6	223,4	103,4	99,0	44,6	19,2	37,4	55,7	86,7	45,9	18,6	37,1	104,1	16,2	41,9	23,9	24,8	48,6	21,9	25,4	17,8	33,1
Poimintatulo yht. 1000 € 1)	1 014	1 273	1 370	2 365	1 147	1 824	1 293	1 764	1 057	1 376	3 727	7 050	1 090	7 453	879	7 502	5 366	2 792	1 909	8 691	5 608	6 193	8 456	3 585
KOKO MAA YHT.	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg
Mustikka	2423,2	2923,8	1221,8	2216,6	1401,6	3110,7	3339,3	4928,3	1746,6	3015,4	2779,9	3102,4	6816,8	5008,2	5866,3	7199,8	5511,7	3617,1	5854,9	4238,8	4735,7	5291,5	9360,3	4017,6
Puolukka	3194,8	4465,1	3288,6	5443,2	1506,8	8544,1	2437,6	5887,4	4041,3	3678,2	6057,2	8528,8	8667,8	10746,4	2980,9	9615,2	11240,3	5243,4	2075,6	5912,8	7715,0	10650,7	8295,0	5152,3
Lakka	57,8	358,1	100,1	76,6	198,8	321,2	211,1	37,2	169,9	73,8	152,2	100,4	112,0	145,9	161,9	160,3	247,8	221,5	73,0	64,3	93,5	231,6	268,7	80,5
Sienet yht.	982,2	672,4	218,6	1664,2	355,6	426,4	446,8	352,5	492,5	589,9	855,3	693,3	225,5	309,4	489,4	166,0	596,9	238,4	423,7	169,1	610,6	801,9	115,0	273,9
Luonnonmarjat ja luonnonsienet																								
Poimintatulo YHT. 1000 € 1)	8 699	10 097	5 928	11 683	6 162	12 754	12 235	13 939	10 705	10 531	16 555	23 470	25 856	22 017	16 063	21 808	19 675	13 256	16 127	17 678	20 584	23 048	21 997	11 756

1) Luonnonmarjoista mustikka, puolukka ja lakka

Luonnonmarjojen ja -sienten poimintatulojen jakautuminen suuralueittain vuosina 1977-2023 (nimellisin hinnoin)

Vuosi	Poimintatulot	Lappi	Oulu+ Kainuu	Itä-Suomi	Länsi-Suomi	Yhteensä
	milj. euroa	%	%	%	%	%
1977	12,3	15	30	24	31	100
1978	8,1	10	32	31	27	100
1979	8,7	21	43	26	10	100
1980	10,1	20	44	28	8	100
1981	6,6	15	14	40	31	100
1982	9,4	29	64	6	1	100
1983	15,7	44	44	10	2	100
1984	5,9	21	27	16	36	100
1985	10,7	40	35	20	5	100
1986	8,3	21	46	23	10	100
1987	8,2	17	32	27	24	100
1988	16,3	36	38	18	7	100
1989	10,2	25	52	17	6	100
1990	9,9	46	28	15	11	100
1991	14,1	26	36	19	19	100
1992	8,7	25	29	22	24	100
1993	5,1	60	7	11	22	100
1994	23,9	33	44	8	15	100
1995	10,6	27	48	13	12	100
1996	9,5	28	38	14	20	100
1997	11,7	23	50	20	7	100
1998	11,0	20	40	25	15	100
1999	6,6	37	39	10	14	100

Vuosi	Poimintatulot	Lappi	Oulu+ Kainuu	Itä-Suomi	Länsi-Suomi	Yhteensä
	milj. euroa	%	%	%	%	%
2000	8,9	30	32	29	9	100
2001	10,2	37	32	21	10	100
2002	6,2	35	31	18	16	100
2003	11,8	21	29	34	16	100
2004	6,2	52	23	11	14	100
2005	12,9	35	46	8	11	100
2006	12,4	29	53	10	8	100
2007	14,4	41	35	12	12	100
2008	10,8	38	32	20	10	100
2009	10,6	39	29	19	13	100
2010	16,7	41	23	13	23	100
2011	23,6	13	42	15	30	100
2012	26,0	20	25	51	4	100
2013	22,1	24	14	28	34	100
2014	16,2	49	33	12	6	100
2015	21,9	11	16	39	35	100
2016	19,9	27	20	25	27	100
2017	13,3	26	25	28	21	100
2018	16,2	45	14	29	12	100
2019	17,8	10	15	27	49	100
2020	20,7	9	21	43	27	100
2021	23,2	25	17	30	27	100
2022	22,1	26	19	16	38	100
2023	11,9	28	20	21	30	100

Luonnonmarjojen ja -sienten poimintatulot (nimellisin hinnoin) sekä prosenttiosuudet

Vuosi	Luonnonmarjojen poimintatulot		Luonnon-sienten poimintatulot		Yhteensä
	1000 euroa		%		1000 euroa
1977	12 159	99	121	1	12 280
1978	7 704	95	436	5	8 140
1979	8 421	97	289	3	8 710
1980	9 714	97	322	3	10 036
1981	5 933	90	665	10	6 598
1982	8 953	96	413	4	9 366
1983	15 044	96	641	4	15 685
1984	5 315	90	562	10	5 877
1985	9 235	86	1 444	14	10 679
1986	7 513	91	739	9	8 252
1987	7 061	87	1 094	13	8 155
1988	14 347	88	1 959	12	16 306
1989	9 551	94	627	6	10 178
1990	8 758	88	1 144	12	9 902
1991	12 371	88	1 727	12	14 098
1992	7 681	88	1 009	12	8 690
1993	4 578	90	519	10	5 097
1994	22 920	96	996	4	23 916
1995	9 877	93	715	7	10 592
1996	8 772	93	688	7	9 460
1997	10 547	90	1 178	10	11 725
1998	8 713	79	2 292	21	11 005
1999	6 301	95	316	5	6 617

Vuosi	Luonnonmarjojen poimintatulot		Luonnon-sienten poimintatulot		Yhteensä
	1000 euroa		%		1000 euroa
2000	6 456	98	2 414	2	8 870
2001	8 115	91	2 084	9	10 199
2002	5 477	89	710	11	6 187
2003	7 487	63	4 320	37	11 807
2004	5 327	86	903	14	6 230
2005	11 862	92	1 019	8	12 881
2006	11 104	90	1 262	10	12 366
2007	13 315	92	1 108	8	14 423
2008	8 768	81	1 993	19	10 761
2009	8 670	82	1 955	18	10 624
2010	13 919	83	2 751	17	16 670
2011	21 676	92	1 963	8	23 640
2012	25 321	98	630	2	25 951
2013	21 294	96	850	4	22 144
2014	14 948	92	1 234	8	16 182
2015	21 469	98	448	2	21 917
2016	18 409	92	1 496	8	19 905
2017	12 785	96	555	4	13 340
2018	15 000	93	1 208	7	16 208
2019	17 304	97	485	3	17 789
2020	19 041	92	1 687	8	20 728
2021	20 966	90	2 235	10	23 201
2022	21 624	98	494	2	22 119
2023	10 878	92	1 010	8	11 889

Luonnonmarjat: 1977-85 mukana vain mustikka, puolukka ja lakka. 1986 lähtien lisäksi pihlajanmarja, tyrni, variksenmarja, karpalo ja mesimarja. Tuomenmarja (1988-90), katajanmarja (1989-96), juolukka

Luonnon sienet: 1977-85 mukana kantarelli, tatit, rouskut. 1986 lähtien lisäksi korvasieni ja suppilovahvero. Vuodesta 1988 on mukana mustatorvisieni. Muut sienet (lampaankäpä, orakas, punikkittati, kangastatti, keltavalmuska, huhtasieni, leppärousku, tuoksuvalmuska eli matsutake ja kehnäsieni)

Kauppaan tulleiden luonnonmarjojen ja -sienten määrät vuosina 2010-2023, kg

Tuote	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	kg	kg	kg	kg	kg	kg	kg	kg	kg	kg	kg	kg	kg	kg
Luonnonmarjat	9 096 860	11 765 140	15 651 090	15 917 170	9 089 570	17 003 480	17 197 560	9 132 020	8 031 630	10 240 720	12 596 595	16 224 160	17 967 880	9 298 250
Mustikka	2 779 880	3 102 400	6 816 840	5 008 210	5 866 330	7 199 790	5 511 730	3 617 140	5 854 910	4 238 810	4 735 703	5 291 540	9 360 320	4 017 650
Puolukka	6 057 170	8 528 780	8 667 820	10 746 390	2 980 880	9 615 240	11 240 260	5 243 350	2 075 620	5 912 770	7 715 023	10 650 680	8 295 030	5 152 270
Lakka	152 150	100 360	112 050	145 920	161 860	160 330	247 810	221 510	73 020	64 260	93 487	231 570	268 660	80 520
Pihlajanmarja	0	0	150	0	68 580	760	...	38 030	0	...	13 008	14 140	0	...
Variksenmarja	98 400	...	44 100	...	...	3 880	165 310	400	...	0	13 837	...	...	...
Karpalo	8 750	32 440	9 180	16 200	11 920	23 480	12 500	11 460	12565	23 930	25 382	32 920	15 720	14 450
Mesimarja	270	1 070	950	340	...	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Metsävadelma	240	90	0	110	0	0	...	...	...	...	...	...	0	0
Tyrni	0	0	0	0	0	...	0	0	0	...	...	...	...	...
Tyulukka	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Luonnonsienet	855 190	693 180	225 510	309 360	489 360	166 020	596 890	238 280	423 730	65 880	610 621	801 920	115 420	274 920
Keltavahvero	4 730	19 060	17 330	10 520	10 280	9 670	39 150	12 130	15 860	16 540	39 336	15 210	35 900	84 790
Herkkutatit	747 480	336 990	135 660	238 170	369 130	61 620	382 660	66 620	274 880	103 155	460 548	672 390	40 720	99 430
Haaparousku	7 420	204 490	24 890	22 360	53 500	68 240	114 330	94 450	61 560	11 900	54 818	56 440	3 100	34 750
Kangarousku	91 080	80 050	24 710	28 170	27 970	8 980	43 110	27 090	22 520	6 300	11 326	21 350	...	...
Karvarousku	...	770	0	0	430	0	2 130	700	3 480	...	...	...	...	0
Suppilovahvero	2 650	33 050	9 000	7 520	19 080	5 410	7 860	24 450	25 690	17 580	28 789	25 030	23 960	35 410
Korvasieni	1 170	18 550	13 800	2 570	8 970	12 100	4 460	6 630	2 850	13 490	15 414	10 240	6 670	5 050
Mustatorvisieni	...	220	120	50	...	0	480	...	170	0	...	...	...	...
Muut sienet	660	...	0	0	0	0	2 710	6 210	16 720	...	0	...	...	...

...) vähäinen määrä/tietoa ei julkisteta

Nimellis- ja reaali hinnat 2000-2023

	NIMELISHINNAT, euroa					
	Mustikka	Puolukka	Lakka	Kelta- vahvero	Tatit	Rouskut
2000	1,61	0,61	7,32	5,15	3,27	0,90
2001	1,03	0,71	5,11	6,00	4,22	2,20
2002	1,29	0,84	8,80	7,34	3,33	3,14
2003	1,14	0,75	10,05	6,19	2,76	2,08
2004	1,32	1,18	8,16	4,41	3,67	1,37
2005	1,32	0,70	5,10	5,22	3,51	1,03
2006	2,18	1,00	5,92	11,99	2,88	2,28
2007	1,49	0,87	9,35	5,24	4,77	1,98
2008	1,85	1,04	7,57	5,88	4,63	2,15
2009	1,37	1,04	8,32	5,76	3,84	1,95
2010	1,60	1,33	8,33	6,70	3,42	1,49
2011	2,41	1,53	10,00	6,39	3,56	1,85
2012	1,79	1,33	12,93	5,34	3,00	1,55
2013	1,49	1,16	8,64	6,17	2,77	1,79
2014	1,71	0,95	12,08	6,38	2,58	1,61
2015	1,33	1,07	9,01	6,83	2,89	1,98
2016	1,17	0,88	7,51	4,39	2,51	1,96
2017	1,82	0,88	6,77	5,49	2,61	1,81
2018	1,87	1,56	10,49	5,66	2,97	1,87
2019	2,02	1,35	10,35	6,20	2,46	2,84
2020	2,05	1,07	10,10	5,54	2,60	2,31
2021	1,84	0,88	7,48	6,64	2,79	2,13
2022	1,36	0,85	6,26	6,72	2,88	2,64
2023	1,40	0,86	8,82	5,32	2,77	2,77

	REAALIHINNAT, euroa					
	Mustikka	Puolukka	Lakka	Kelta- vahvero	Tatit	Rouskut
2000	2,83	1,07	12,85	9,04	5,75	1,58
2001	1,80	1,25	8,94	10,50	7,38	3,84
2002	2,27	1,48	15,51	12,94	5,86	5,54
2003	2,01	1,31	17,69	10,90	4,85	3,67
2004	2,31	2,06	14,23	7,70	6,41	2,40
2005	2,23	1,18	8,60	8,81	5,93	1,75
2006	3,48	1,59	9,43	19,12	4,59	3,63
2007	2,30	1,34	14,39	8,07	7,35	3,05
2008	2,72	1,53	11,14	8,66	6,82	3,16
2009	2,17	1,64	13,11	9,08	6,06	3,07
2010	2,39	1,99	12,43	10,00	5,10	2,23
2011	3,32	2,10	13,76	8,80	4,90	2,55
2012	2,39	1,78	17,27	7,13	4,01	2,08
2013	1,97	1,53	11,41	8,15	3,66	2,36
2014	2,28	1,27	16,14	8,52	3,44	2,16
2015	1,83	1,47	12,38	9,38	3,97	2,72
2016	1,63	1,22	10,44	6,10	3,49	2,72
2017	2,41	1,17	8,97	7,27	3,46	2,40
2018	2,36	1,97	13,28	7,17	3,76	2,37
2019	2,53	1,69	12,98	7,77	3,08	3,56
2020	2,65	1,39	13,10	7,19	3,37	2,99
2021	2,16	1,03	8,81	7,81	3,28	2,51
2022	1,33	0,83	6,12	6,58	2,82	2,58
2023	1,40	0,86	8,82	5,32	2,77	2,77

Puhtaan ja roskaisen marjan määrät ja hinnat vuosina 2022 ja 2023

2023	TUOTE	PUHDAS			ROSKAINEN			YHTEENSÄ		
		ALUE	1000 kg	milj. €	€/KG	1000 kg	milj. €	€/KG	1000 kg	milj. €
LAPPI	Mustikka	...	...	...	1 976	2,64	1,34	1 977	2,65	1,34
	Puolukka	...	...	...	...	...	...	3	0,00	1,39
OULU+KAINUU	Mustikka	7,8	0,033	4,24	761	1,02	1,34	768	1,05	1,36
	Puolukka	47,7	0,110	2,31	1 497	1,21	0,81	1 545	1,32	0,86
ITÄ-SUOMI	Mustikka	22,3	0,110	4,94	654	0,95	1,46	677	1,06	1,57
	Puolukka	66,4	0,145	2,18	427	0,36	0,86	493	0,51	1,03
LÄNSI-SUOMI	Mustikka	23,4	0,097	4,14	...	...	...	595	0,86	1,45
	Puolukka	76,2	0,143	1,88	3 035	2,45	0,81	3 111	2,59	0,83
KOKO MAA	Mustikka	54,3	0,244		3 963	5,38	1,36	4 018	5,62	1,40
	Puolukka	190,9	0,400		4 961	4,03	0,81	5 152	4,43	0,86

2022	TUOTE	PUHDAS			ROSKAINEN			YHTEENSÄ		
		ALUE	1000 kg	milj. €	€/KG	1000 kg	milj. €	€/KG	1000 kg	milj. €
LAPPI	Mustikka	...	...	...	2 992	3,95	1,32	2 993	3,95	1,32
	Puolukka	...	...	...	746	0,59	0,80	747	0,59	0,80
OULU+KAINUU	Mustikka	37,2	0,154	4,15	1 692	2,33	1,38	1 729	2,48	1,44
	Puolukka	21,6	0,046	2,13	1 351	1,24	0,92	1 373	1,29	0,94
ITÄ-SUOMI	Mustikka	28,8	0,134	4,66	1 566	2,09	1,34	1 594	2,23	1,40
	Puolukka	59,6	0,126	2,12	896	0,77	0,86	956	0,90	0,94
LÄNSI-SUOMI	Mustikka	20,6	0,079	3,82	3 023	4,00	1,32	3 044	4,08	1,34
	Puolukka	63,9	0,128	2,01	5 156	4,17	0,81	5 220	4,30	0,82
KOKO MAA	Mustikka	87,1	0,369		9 273	12,37	1,33	9 360	12,74	1,36
	Puolukka	145,6	0,302		8 149	6,78	0,83	8 295	7,08	0,85

...) vähäinen määrä/tietoa ei julkisteta